

2007 – Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile“

Projekt on toetatud Euroopa võrdsete võimaluste aasta 2007 raames

VÄHEMUSRAHVUSTEST NAISTE OLUKORD EESTI TÖÖTURUL

Uuringuraport Eesti Sotsiaalministeeriumile

Sten Anspal
Epp Kallaste

Poliitikauuringute Keskus PRAXIS
Tallinn 2007

Käesolev materjal kajastab autori arvamust ja Euroopa Komisjon ei võta vastutust selle informatsiooni edasise kasutamise eest. Käesolev informatsioon ei pruugi kajastada Euroopa Komisjoni seisukohti.

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	4
2. TÖÖHÕIVE.....	5
3. JUURDEPÄÄS JUHTIVATELE AMETIKOHTADELE	8
4. PALGAD	11
5. DISKRIMINEERIMINE	15
6. KOKKUVÕTE	20
7. KASUTATUD KIRJANDUS	21
LISA 1. ANDMED JA MUUTUJAD.....	22
LISA 2. STATISTILISED MUDELID	25

1. Sissejuhatus

Nii naised kui vähemusrahvusest inimesed on grupid, kelle olukord tööturul kipub sageli olema kehvem ka paljudes arenenud riikides. Käesolevas uuringus võetakse vaatluse alla need Eesti inimesed, kes kuuluvad ühtaegu mõlemasse tööturul ebasoodsamas olukorras olevasse gruppi — vähemusrahvusest naised. Püüame hinnata, mil määral nende sooline ja etniline staatus kujutab endast kahekordset riskitegurit ning leida, mis mõjutab nende toimetulekut tööturul.

Varem on Eestis läbi viidud mitmeid uuringuid nii naiste kui vähemusrahvustest töötajate olukorra kohta tööturul. Vähemusrahvuste kohta tehtud uuringutest võib mainida näiteks Integratsiooni monitooringute raames koostatud ülevaateid (Pavelson 2000, 2005). Eesti ja vähemusrahvustest meeste palkade erinevusi on analüüsinud Leping ja Toomet (2007). Meeste ja naiste selgitatud ja selgitamata palgaerinevusi on analüüsinud Rõõm ja Kallaste (2004).

Käesolevas uuringus kasutatakse tööturulõhede analüüsi meetodina mitmese regressioonanalüüsi erinevaid vorme, kasutades Eesti Tööjõu-uuringu andmeid 2000 teine poolaasta-2006. Mitmene (mitme muutujaga) regressioon on statistiline mudel, mille puhul vaadeldakse samaaegselt mitme muutuja (näiteks haridus, keeleoskus, tööstaaž jne) mõju nn. sõltuvale muutujale (nt palk). Meetodi üks peamisi eeliseid risttabelite ja lihtsate korrelatsioonikoefitsientide ees on võimalus eristada üksikute muutujate osamõju. See võimaldab oluliselt paremini avada sooliste ja etniliste tööturulõhede olemust. Näiteks võib lihtne keskmiste võrdlus anda tulemuseks, et vähemusrahvusest töötajate palk on eesti rahvusest töötajate omast 25% madalam. Kuidas aga tulemust tõlgendada? Kas erinevus tuleb sellest, et vähemusrahvustest töötajad ei oska piisavalt hästi riigikeelt, on vähem haritud või on koondunud majanduslikult vähemarenenud piirkondadesse? Kui võimalikke põhjuseid on mitu, millised neist on olulisemad ja kas nad kõik on üldse olulised?

Regressioonanalüüs pakub võimaluse sellistele küsimustele läheneda. On võimalik leida, mil määral üks või teine muutuja mõjutab sõltuva muutuja suurust kõigi ülejäänud muutujate samaks jäädes. Selleks arvutatakse igale selgitavale muutujale nn. parameeter, mis näitab mõju ulatust ning sellele vastav teststatistik, mis väljendab seose statistilist olulisust.

Etniliste tööturulõhede uurimisel kasutame statistilistes mudelites sõltuva muutujana kolme väljundnäitajat: tööhõive, palk ning ametialane edasijõudmine. Iga näitaja kohta arvutatakse eraldi eesti ning vähemusrahvusest töötajate võrrandid, mis kajastavad selgitavate muutujate mõjusid. Vaatleme, milline roll on tööturul toimetulekule rahvusega seotud näitajatel nagu keeleoskus ja kodakondsus. Samuti võrdleme, kas selliste muutujate puhul nagu vanus ja haridus erineb nende mõju väljundnäitajate puhul eestlastel ja vähemusrahvustel.

Statistiliste mudelite kasutusvõimalused on aga piiratud muutujatega, mida on võimalik mõõta ning mudelis arvestada. Olemasolevate statistiliste andmete põhjal saab mõõta ainult valitud hulga muutujate mõju, mingi osa tööturunäitajate varieeruvusest jääb aga paratamatult selgitamata. Näiteks ei kajastu andmetes eestlaste ja vähemusrahvusest töötajate erinevad tööotsinguvõrgustikud, etniline segregatsioon „eestlaste” või „venelaste” ettevõtetesse, diskrimineerimine ja muud tegurid. Regressioonanalüüsiga saab mõõta vaid seda, kui suur osa tööturunäitaja muutumisest selgitamata jääb. Mis aga selgitamata osa taga peitub, tuleb analüüsida kas täiendavaid kvantitatiivseid andmeid kogudes või kasutades teisi (kvalitatiivseid) meetodeid.

Regressioonanalüüs Eesti Tööjõu-uuringu andmete põhjal ei võimalda otseselt diskrimineerimise olemasolu tõestamist või selle ulatuse mõõtmist: võimalik on mõõta vaid erinevate

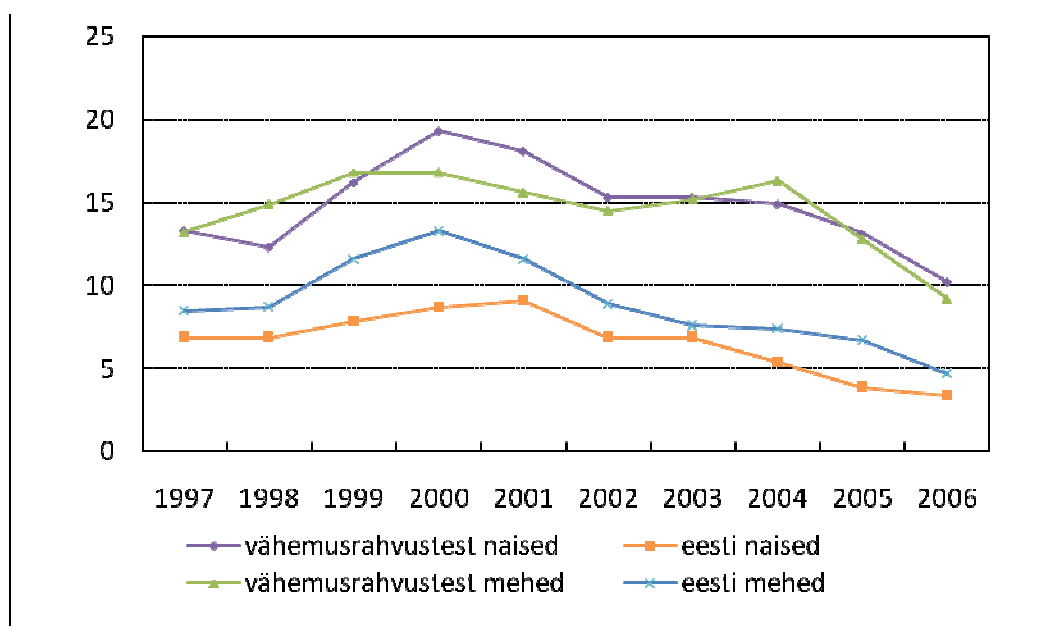
selgitavate muutujate mõju ning nende poolt selgitamata osa ulatust. Selgitamata tööturulõhede olemasolu saab vaid osutada võimalusele, et esineb diskrimineerimine (ja vastupidi, selgitamata erinevuste puudumisel osutada sellele, et diskrimineerimise esinemine tööturul on vähetõenäoline). Selgitamata erinevused võivad aga olla tingitud ka muudest põhjustest. Näiteks kui selgub, et kõrghariduse mõju juhtival ametikohal töötamisele on vähemusrahvustest töötajate puhul väiksem kui eestlastel, võib põhjuseks olla kõrgharidusega eestlaste eelistamine juhtivatele kohtadele värbamisel, aga ka kõrghariduse keskmiselt erinev kvaliteet või erinev erialane profiil vähemusrahvustel, erinevad tööotsinguvõrgustikud jne. Käesolevas uuringus on lisaks Tööjõu-uuringu andmete regressioonanalüüsile vaadeldud ka andmeid tajutud diskrimineerimise kohta Eesti tööturul.

Käesolev raport on struktureeritud järgmiselt: järgmises peatükis vaatleme eesti ning vähemusrahvusest naiste töötamise tõenäosuse mõjureid. Kolmandas peatükis analüüsime rahvusgruppide vahelisi erinevusi juurdepääsul ametikohtadele. Neljas peatükk vaatab selgitatud ning selgitamata erinevusi palkades. Regressioonanalüüsile tulemuste taustal käsitletakse viiendas peatükis olemasolevaid andmeid diskrimineerimise kohta. Kokkuvõtte ning järeldused esitatakse kuuendas peatükis.

2. Töehõive

Kuigi viimaste aastate ülikiire majanduskasv on tööpuudust Eestis kahandanud sedavõrd, et sageli ei peeta seda enam Eesti jaoks oluliseks probleemiks, ei saa seda väita vähemusrahvusest inimeste kohta. Nagu näha jooniselt 2.1, oli viimatinimetatud grupi hulgas 2006. aastal nii meeste kui naiste tööpuudus jätkuvalt 10% piirimail. Osalt peituvad põhjused Eesti regionaalselt tasakaalustamata arengus – Ida-Virumaa on jätkuvalt üks Eesti kõrgema tööpuudusega piirkondi. Samas on ka Tallinnas, Eesti edukaimas piirkonnas, erinevused eestlaste ning vähemusrahvuste töötuse määrades vähemalt sama suured: 2006. aastaks kahanes eestlaste töötuse määr Tallinnas ligikaudu 2,1 protsendini, samas kui vähemusrahvuste vastav näitaja oli 7%.

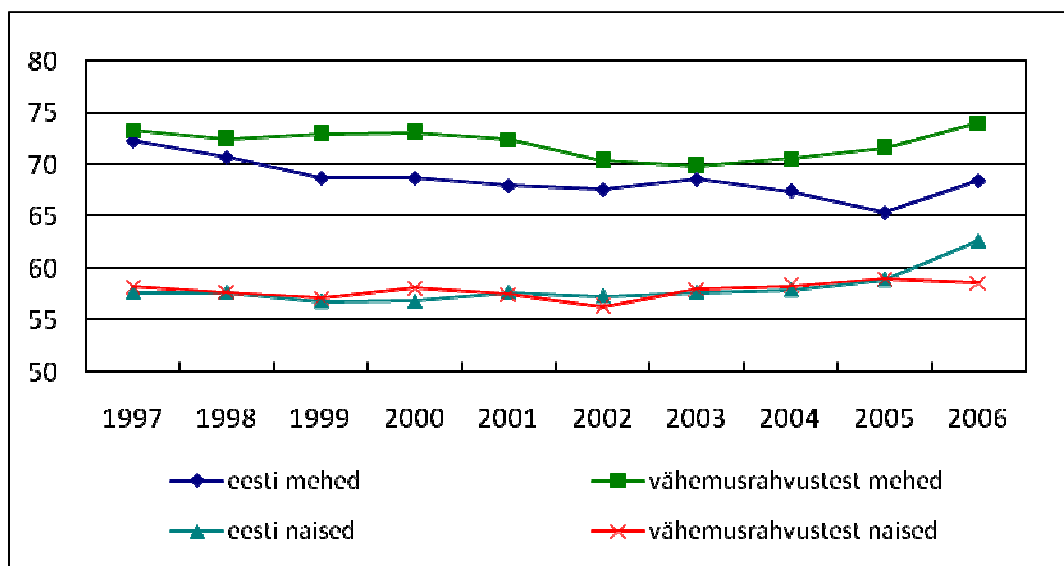
Joonis 2.1. Töötuse määr (% tööjõust, vanusegrupp 15-74)

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring, autorite arvutused

Joonis 2.2. annab ülevaate töäjõus osalemise määrade dünaamikast rahvusgruppide lõikes. Töäjõus osalemise määr väljendab seda, kui suur osa tööealisest rahvastikust tööturul osaleb, st kas töötab või otsib tööd. Ülejäänutel, kes ei tööta ega otsi tööd, on mitteaktiivsuseks erinevaid põhjusi – nt õppimine, laste kasvatamine, terviseprobleemid ning pensionile siirdumine. Kui eri rahvusgruppide vahel esineks süstemaatilisi erinevusi tööturul osalemises näiteks erineva perekäitumise tõttu, kajastuks see ka tööhõivenäitajates. Nagu näha jooniselt 2.1., eesti ning vähemusrahvustest naiste osalusmäärade juures märkimisväärset erinevust osalusmäärades aga täheldada ei saa. Erandiks on vaid aasta 2006, kus eesti naiste osalusmäär ületas vähemusrahvustest naiste oma 4 protsendipunkti võrra. Vähemusrahvustel on aga suurem sooline erinevus osalusmäärades, kuivõrd vähemusrahvustest meeste osalusmäär on eesti meeste omast kõrgem.

Joonis 2.2. Töäjõus osalemise määrad (% rahvastikust vanusegrupis 15-74).

Allikas: Statistikaameti Eesti Töäjõu-uuring, autorite arvutused

Statistilises mudelis vaadeldi hõivesse pääsemise tõenäosust nende inimeste hulgas, kes osalevad tööturul (st kes pole mitteaktiivsed). Selleks konstrueeriti sõltuv muutuja väärtusega 1, kui inimene töötas, ning 0, kui inimene oli töötu. Eestlaste ja vähemusrahvusest töötajate erinevusi vaadeldi soo lõikes, samuti kogu Eesti ning eraldi ka Tallinna kohta. Tallinna eraldi vaatlemine on põhjendatud sellega, et eestlaste ning vähemusrahvusest inimesi on seal võrreldavas suurusjärgus, samuti on tegu homogeensema tööturuga. Eestit tervikuna vaadeldes mõjutab tulemusi see, et eestlaste hulgas on maapiirkondades elavate inimeste osakaal suurem kui vähemusrahvuste hulgas. Kui maapiirkonnas elamine on seotud keskmiselt kehvemate tööturunäitajatega ning maal elavate inimeste osakaal on rahvusgrupiti erinev, võib see mõjutada näitajate võrreldavust. Tulemused on esitatud tabelis 2.1.

Tulemusi vaadeldes eristub kehvema olukorraga vanusegrupp 15-24a nii eestlastel kui vähemusrahvusest naistel (eestlastel lisaks ka 25-29a). Kuulumine vanusegruppi 60 ja enam mõjub positiivselt, mis ilmselt on seotud hõivest lahkumisega selles vanusegrupis mitte töötusesse, vaid mitteaktiivsusesse. Positiivse märgiga on vähemusrahvustest naiste puhul ka vanusegrupp 55-59.

Nii keskhariduse kui kõrghariduse mõju hõives olemisele on vähemusrahvusest naistel suurem kui eesti naistel.

**Tabel 2.1. Töehõive regressioonivõrrand:
eestlased ning vähemusrahvused, kogu Eesti ja Tallinn**

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused		Eestlased, Tallinn		Vähemusrahvused, Tallinn	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.244***	0	-0.32**	0.013	-0.132	0.354	-0.21	0.27
Vanus 20-24	-0.114***	0	-0.068*	0.077	-0.078	0.263	-0.011	0.814
Vanus 25-29	-0.028**	0.041	0	0.988	-0.028	0.314	0.014	0.745
Võrdlus: vanus 30-44								
Vanus 45-49	0.004	0.68	0.032*	0.097	-0.017	0.411	0.058**	0.035
Vanus 50-54	-0.004	0.694	0.027	0.19	0.001	0.901	0.039	0.192
Vanus 55-59	-0.001	0.888	0.061***	0.004	-0.015	0.477	0.074**	0.011
Vanus 60-64	0.037***	0	0.095***	0	0***	0	0.107***	0
Keskhariidus	0.034***	0	0.076**	0.015	0.015	0.296	0.047	0.351
Kõrghariidus	0.059***	0	0.114***	0	0.018	0.128	0.093**	0.018
e.k, suuline+kirjalik			0.088***	0			0.075**	0.026
e.k., suudab rääkida			0.022	0.287			0.021	0.511
e.k., saab aru			0.017	0.383			0.001	0.967
Sünniriik	-0.007	0.731	-0.032*	0.059	0.015	0.628	0.049	0.112
Muu riigi kodakondsus			-0.05*	0.065			-0.009	0.826
Kodakondsuseta			-0.037*	0.061			-0.036	0.242
e.k. kodune keel			0.057**	0.02			0***	0
i.k, suuline+kirjalik	0.005	0.593	-0.083	0.1	0	0.989	-0.097	0.161
i.k., suudab rääkida	0.008	0.303	-0.073	0.113	0.002	0.726	-0.043	0.433
i.k., saab aru	0.003	0.748	-0.041	0.245	0.007	0.231	-0.02	0.73
v.k, suuline+kirjalik	0.009	0.24			-0.013	0.248		
v.k., suudab rääkida	-0.002	0.76			-0.022	0.224		
v.k., saab aru	0.01	0.213			-0.02	0.427		
N	5440		2010		609		658	

* Marginaalsed efektid: nt koefitsient 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi. Täielikus mudelis (vt Lisa 2) on selgitavate muutujatena kasutatud lisaks ka perekonnaseisu, aastat, regiooni, tegevusala.

Võrreldes meestega kummaski rahvusgrupis soolist lõhet naiste kahjuks tööhõivesse pääsemisel ei ilmne, arvestades kõiki muid tegureid (vt soo koefitsiendid Lisas 2, tabel L2.5). Eestlaste puhul ilmneb naiseks olemise statistiliselt oluline, kuid ulatuselt nõrk positiivne mõju hõivele; Tallinnas on mõju suurem, ulatudes 3,6 protsendini (Lisa 2, tabel L2.8).

Tulemused kinnitavad eesti keele oskuse olulisust tööhõivesse pääsemisel, seda eelkõige suulise ja kirjaliku valdamise tasemel (keeleoskuse tasemete hulgas eristati suulist ning kirjalikku valdamist, igapäevase suhtluse tasemel valdamist ning arusaamist). Nii kodakond-

suseta isiku staatus kui võõrriigi kodakondsus avaldavad hõivele üldiselt negatiivset mõju (Tallinnas see hõivesse pääsemist siiski ei takista).

3. Juurdepääs juhtivatele ametikohtadele

Kuigi käesoleval kümnendil on kiire majanduskasvu ning kõrge tööhõive tingimustes töötus üha vähem probleemiks, pole see ainuke vähemusrahvuste probleeme kajastav tööturunäitaja. Etnilised tööturulõhed võivad ilmneda ka juba hõives olevate inimeste puhul ametialase segregatsiooni näol.

Tabel 3.1. kirjeldab eri soost ning rahvusest töötajate jaotumist ametikohtade vahel, kasutades ISCO-88 ametikohtade klassifikaatorit peamisi jaotusi (välja on jäetud relvajõud). Tabelist tulevad selgelt välja soolised ning rahvuselised lõhed: eesti meeste hulgas on oluliselt suurem juhtide osakaal kui naistel või vähemusrahvustel. Tippspetsialistide osakaal on samas kõige suurem naistel, kelle hulgas on tippspetsialistide osakaal suurem kui meestel (see tuleneb naiste suuremast osakaalust eelkõige hariduses ning tervishoius). Juhtival või tippspetsialisti ametikohal töötavate inimeste osakaal (esimese ning teise rea summa) on suurim eesti meestel, kellele järgnevad eesti naised ning seejärel vähemusrahvusest mehed ja naised, kellel vastav summa on ligikaudu võrdne. Madalamatel ametikohtadel varieerub sooliste ning etniliste lõhede suhteline olulisus. Teenindus- ja müügitöö on võrdlemisi feminiseerunud ning naiste puhul on selle töö osakaal nii eesti kui vähemusrahvusest töötajatel kordades suurem kui meestel. Seadme- ja masinaoperaatorite osakaal aga on eesti ja vähemusrahvusest meesttöötajate hulgas suhteliselt sarnane, eesti ning vähemusrahvusest naiste hulgas ilmneb aga ligi kahekordne erinevus.

Tabel 3.1. Töötajate jaotumine soo ja rahvuse lõikes ametikohtadel, 2006

	eesti mehed	vähemusrahvustest mehed	eesti naised	vähemusrahvustest naised
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	18.8%	13.6%	11.1%	4.4%
Tippspetsialistid	10.8%	6.1%	22.4%	14.3%
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	9.0%	6.3%	17.9%	15.1%
Ametnikud	2.9%	2.4%	6.5%	9.3%
Teenindus- ja müügitöötajad	5.1%	4.6%	19.9%	23.1%
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	3.0%	0.1%	2.0%	0.6%
Oskus- ja käsitöölised	24.9%	34.4%	3.6%	4.2%
Seadme- ja masinaoperaatorid	19.5%	21.8%	7.2%	15.1%
Lihttöölised	6.1%	10.8%	9.3%	13.9%
KOKKU	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring 2006, autorite arvutused

Võib eeldada, et juhtival või tippspetsialisti ametikohal töötamist mõjutavate tegurite hulgas on näiteks haridustase, keeleoskus, staaž, tegevusala jne. Kõrghariduse omandanute osakaal eesti ja vähemusrahvusest meeste (vastavalt 15,5% ning 15%) ning eesti ja vähemusrahvusest naiste (vastavalt 22,8% ning 20,2%) vahel ei ole märkimisväärselt erinev. Samas aga erineb kõrghariduse omandanute vanuseline jaotus: kõrgharidusega vähemusrahvusest inimesi on suhteliselt rohkem vanemates vanusegruppides. Osalt vanusega omakorda seotud on ka keeleoskus jne. Et neid erinevaid tegureid samaaegselt arvesse võtta, kasutati ametikohtadele juurdepääsu analüüsiks regressioonanalüüsi.

Ametialadel töötamist on statistiliste mudelite abil võimalik uurida erineval moel. Lähenemisviisid ning kasutatavad meetodid on erinevad sõltuvalt näiteks sellest, kas

erinevaid ametialasid vaadeldakse lihtsalt erinevate valikutena, eeldamata, et üks on tingimata eelistatum kui teine, või käsitletakse neid hierarhiliselt, jaotades need paremusjärjekorda. Viimane lähenemine aga nõuab meetodit „paremuse” indikaatori koostamiseks.

Käesolevas uuringus kasutati lihtsamat lähenemist (analoogselt Heath'i ja Cheung'i (2006) uuringuga). Ametikohad jagati kahte gruppi: „valgekraelised” e juhtivad või tippspetsialisti ametikohad ja ülejäänud. Valgekrae-ametikoht defineeriti käesoleva uuringu kontekstis ISCO ametialade klassifikaatori kahte kõrgemasse ametirühma (“Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid” ning “Tippspetsialistid”) kuuluvana. Töökoha kuulumist vastavatesse ametirühmadesse kasutati statistilises mudelis sõltuva muutujana ning analüüsi, millest sõltub neil ametikohtadel töötamise tõenäosus eesti ning vähemusrahvusest töötajatel. Tulemused on toodud tabelis 3.2.

Tabel 3.2. Regressioonivõrrand: juurdepääs ametikohtadele, eesti ja vähemusrahvustest naised, kogu Eesti*

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused		Eestlased, Tallinn		Vähemusrahvused, Tallinn	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.09	0.243	-	-	-0.195	0.129		
Vanus 20-24	-0.074***	0.008	-0.063**	0.013	-0.095	0.175	0.09	0.49
Vanus 25-29	-0.083***	0	-0.004	0.881	-0.1*	0.072	0.194*	0.067
Võrdlus: vanus 30-44								
Vanus 45-49	0.021	0.317	-0.002	0.912	0.036	0.6	-0.079**	0.028
Vanus 50-54	-0.045**	0.032	0.016	0.508	-0.12**	0.048	-0.022	0.614
Vanus 55-59	-0.067***	0.002	0.054	0.133	-0.047	0.496	0.044	0.534
Vanus 60-64	-0.073***	0.006	-0.015	0.668	-0.175***	0.003	-0.018	0.77
Põhiharidus	-0.204***	0	-0.108***	0	-0.188*	0.051		
Võrdlus: keskhariidus								
Kõrghariidus	0.394***	0	0.279***	0	0.468***	0	0.34***	0
Sünniriik	0.045	0.308	0	0.977	0.076	0.479	-0.001	0.983
e.k. kodune keel			0.15**	0.016			0.316*	0.054
e.k. suuline+kirjalik			0.06*	0.075			0.108	0.145
e.k., suudab rääkida			0.082**	0.024			0.157*	0.076
e.k., saab aru			0.013	0.607			0.06	0.462
i.k. suuline+kirjalik	0.045	0.308	0.145**	0.019	0***	0	0.005	0.934
i.k., suudab rääkida	0.177***	0	0.032	0.365	0.127*	0.05	-0.011	0.816
i.k., saab aru	0.142***	0	0.125***	0.007	0.084	0.205	0.025	0.694
Üksikvanem	-0.052*	0.074	-0.056**	0.021	-0.004	0.956		
Muu riigi kodakondsus			-0.027	0.178			-0.046	0.243
Kodakondsuseta			-0.042**	0.015			-0.076**	0.029
TA välismaine omanik	-0.018	0.488	0.013	0.651	0.035	0.56	-0.046	0.313
TA avalik sektor	0.111***	0	-0.015	0.557	0.137*	0.08	-0.018	0.743
staaž TA juures	0.008***	0	0.005***	0	0.011***	0	0.01***	0
<i>Vaatluste arv</i>		4990		1648		838		518

* Marginaalsed efektid: nt koefitsient 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtsi. Tabelis on esitatud valik hinnatud parameetritest. Täielikus mudelis on selgitavate muutujatena kasutatud lisaks ka perekonnaseisu, aastat, regiooni, tegevusala (vt Lisa 2).

Kõrghariiduse mõju on eestlastel tugevam kui vähemusrahvustel ning mõlemal grupil Tallinnas suurem kui Eestis tervikuna. Kogu Eesti lõikes on põhihariduse negatiivne mõju keskhariidusega võrreldes eestlastel suurem kui vähemusrahvustel (Tallinnas ei leidunud kasutatud valimis ühtegi põhiharidusega vähemusrahvusest töötajat, kes töötanuks tippameti-kohal).

Juurdepäasu valgekraelistele ametikohtadele takistab vähemusrahvustest naistel kodakondsuse puudumine, muu riigi kodakondsus aga pole statistiliselt oluline. Oluline on ka eesti ning inglise keele oskus. Eriti tugevat mõju avaldab eesti keel kodus kõneldavate keelte hulgas.

Avalikus sektoris juhtival või tippspetsialisti ametikohal töötamise tõenäosust mõjutab vähemusrahvusse kuulumine negatiivselt (ka arvesse võttes muid tegureid nagu keeleoskus ja kodakondsus). Kirjeldavast statistikast nähtub, et eesti rahvusest töötajate hulgas on valgekraelistel ametikohtadel töötavate inimeste osakaal suurem kui vähemusrahvuste puhul, kusjuures erinevus on suurem avalikus kui erasektoris.

Naiseks olemise negatiivne mõju tippametikohtadel töötamisele on vähemusrahvustel mõnevõrra väiksem kui eestlastel (vt Lisa 2, tabelid L2.10. ja L2.12).

Tabel 3.3. Erinevused ametialale juurdepääsus: Fairlie dekompositsioon

	Kogu Eesti		Tallinn	
	Erinevus kokku	Selgitatud erinevus	Erinevus kokku	Selgitatud erinevus
Eesti ja vähemusrahvustest naised	11.1%	10.1%	16.6%	15.3%
Eesti ja vähemusrahvustest mehed	9.6%	6.5%	20.3%	5.4%
Eesti ja vähemusrahvustest naised ja mehed	10.4%	5.2%	18.5%	8.9%

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring, autorite arvutused.

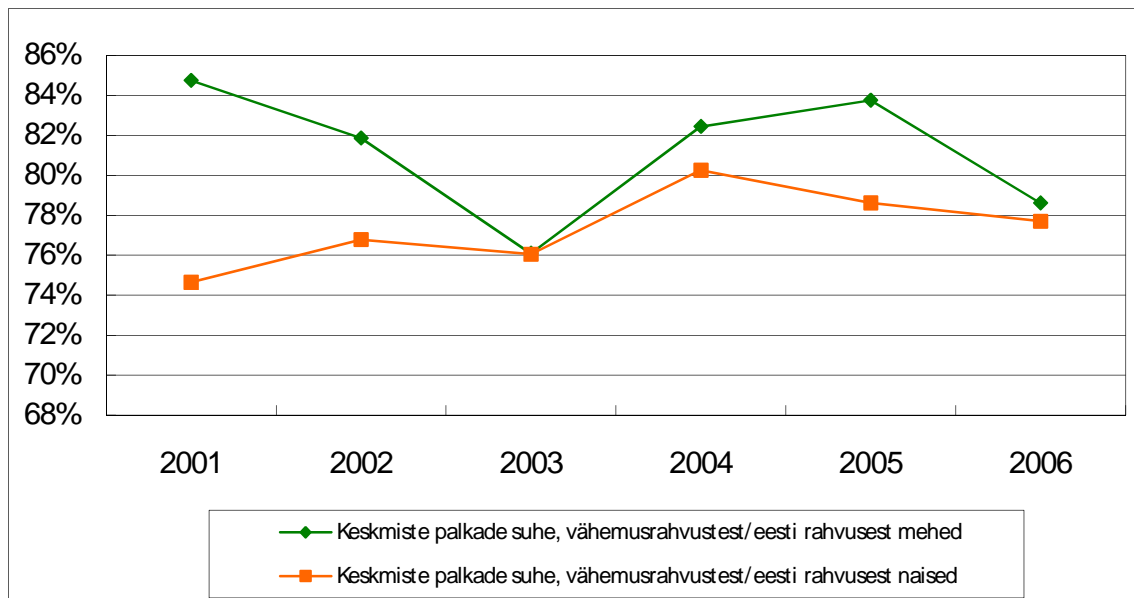
Erinevused tõenäosuses töötada juhi või tippspetsialisti ametikohal dekomponeeriti selgitamata ning selgitatud erinevusteks, kasutades Fairlie meetodit (Fairlie 2005). Tulemused näitavad, et erinevustest valgekraelistel ametikohal töötamises eestlaste ja vähemusrahvuste vahel on erinevate selgitavate muutujatega selgitatav ligikaudu pool, ülejäänud on selgitamata etniline erinevus. Ilmneb erinevus soo lõikes: eesti ja vähemusrahvuste naiste erinevus ametikohtadele juurdepääsul on praktiliselt kogu ulatuses selgitatud, meeste puhul on suur osa erinevusest selgitamata.

4. Palgad

Teistes riikides etniliste palgaerinevuste kohta läbiviidud uuringutes on enamasti leitud, et immigrantide palk on keskmiselt madalam. Enamasti on tuvastatud ka selgitamata palgaerinevus, mis ei ole seotud jälgitavate tunnuste erinevustega rahvusgruppide vahel. Selgitamata erinevuste taga peituvate põhjuste hulgas võivad olla näiteks diskrimineerimine, naabruskonna negatiivsed mõjud (Kahanec 2006) või erinevad sotsiaalsed võrgustikud (Kugler 2003).

Eestis moodustasid 2006. aastal vähemusrahvustest töötajate palgad meestel 78,6% ning naistel 77,7% vastavalt eesti meeste ja naiste palkadest (vt joonis 4.1). Tegevusalade lõikes on vähemusrahvustest naistel eesti naistega sarnane osakaal ehituses ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuses. Vähemusrahvustest naiste palk ületab eesti naiste palka kalanduses, mäetööstuses ning põllumajanduses, kuid nende osakaal vastavates sektorites on võrdlemisi väike (alla 20%, põllumajanduses alla 10%). Puudub selge seos vähemusrahvuste osakaalu majandussektoris ning nende suhtelise palga vahel.

Joonis 4.1. Vähemusrahvusest töötajate palgad suhtena eesti rahvusest töötajate palkadesse, 2000-2005

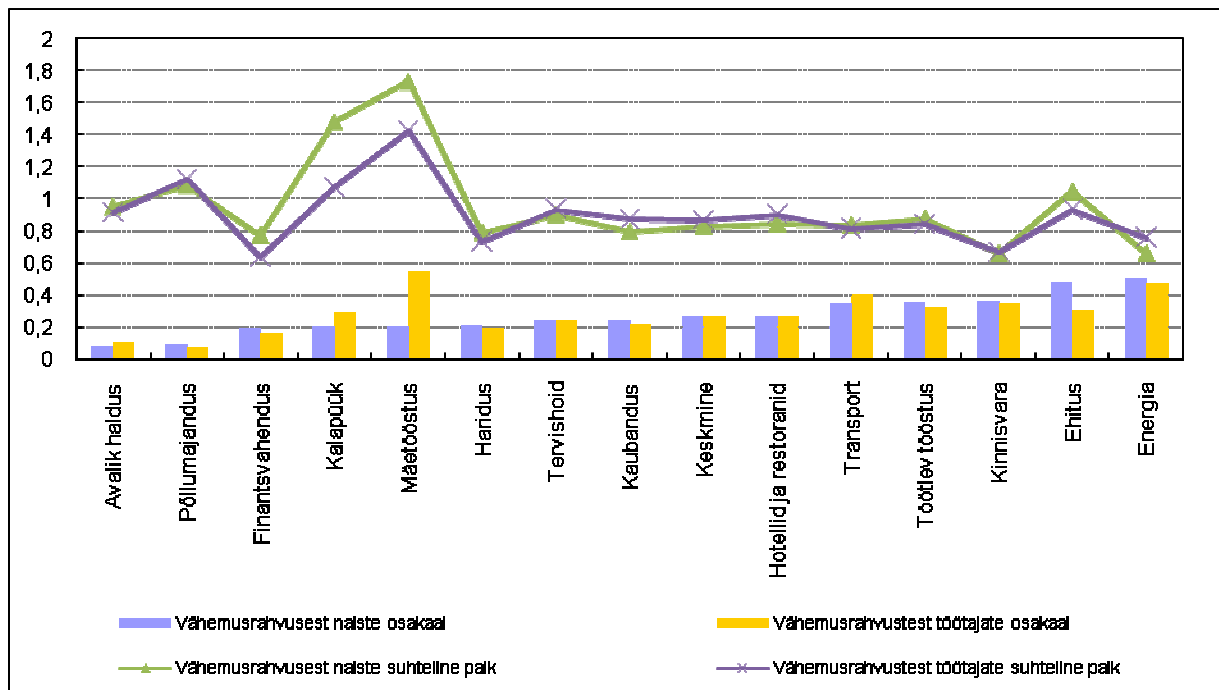

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring, autorite arvutused

Palgaerinevused on Eestis nõukogude aja järgne fenomen. Juba 1994. aastal olid palgaerinevused 5,2% eestlaste kasuks, samas kui Kroncke ja Smithi (1999) hinnangul oleks eestlaste karakteristikuid arvestades võinud eeldada nende 11,6% võrra väiksemaid palku. Eesti ja vähemusrahvustest meeste palgaerinevusi analüüsid Leping ja Toomet (2007), et alates Eesti iseseisvumisest on selgitamata palgaerinevused kasvanud praktiliselt nullist kuni 10-15 protsendini käesoleva sajandi algul eestikeelse elanikkonna kasuks.

Samas on Eestis pärast Nõukogude Liidu kokkuvarisemist vähenenud soolised palgalõhed. Kuigi palkade üldine variatsioon oli nõukogude ajal väiksem, mõjutas sooline segregatsioon meeste ja naiste palgaerinevusi. Iseseisvusperioodil suurenes kõrgharidusega naiste osakaal, madalama haridustasemega naised aga lahkusid tööturult kiiremini kui madala haridusega mehed. Kasvas naiste suurema osakaaluga teenustesektor ning kahanes traditsiooniliste meeste töökohtade arv (Vodopivec et al. 2000). Meeste-naiste palgaerinevusi uurides leidsid Rõõm et al (2004), et perioodil 1998-2000 teenisid u 28% vähem kui mehed, millest u 20% protsendipunkti moodustas erinevate karakteristikutega selgitamata erinevus.

Joonis 4.2. Vähemusrahvustest töötajate osakaal tegevusalade koguhõives ning vähemusrahvustest töötajate palga suhe eesti rahvusest töötajate palka, 2005

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring, autorite arvutused

Palku mõjutavaid tegureid uuriti ka regressioonanalüüsi abil. Tabelis 4.1. on esitatud tulemused eesti ning vähemusrahvustest täistööajaga töötavate naiste kohta Eestis tervikuna ning eraldi Tallinnas.

Eesti rahvusest naiste puhul ilmneb vanusegruppi 15-24 kuulumise negatiivne seos palgatasemega, vähemusrahvusest naiste puhul aga mitte. Nii eesti kui vähemusrahvustest naiste hulgas on kehvas olukorras vanemaealised (55 ja vanemad) töötajad.

Kõrghariduse omamine on muude samade tingimuste korral seotud eesti naistel keskmiselt 33% ja vähemusrahvustest naistel 21% kõrgema palgaga.

Eesti keele oskus mõjutab palka küllalt palju. Eesti keele suuline ja kirjalik oskus on seotud 8,5% (Tallinnas 12%) kõrgema palgaga, vaid suhtlustasandil suuline valdamine ning arusaamine ei oma statistiliselt olulist mõju. Eesti keele kuulumine kodus räägitavate keelte hulka on seotud keskmiselt 15% (Tallinnas koguni 29%) kõrgema palgaga. Inglise keele oskus on seotud eesti naistel keskmiselt 8% ning vähemusrahvustest naistel 5% kõrgema palgaga.

Välisriigi kodakondsuse omamine ja kodakondsuse puudumine Eesti kodakondsuse omamisega võrreldes statistiliselt olulist mõju palkadele ei oma.

Avalikus sektoris töötamine on eestlastel seotud u 5% (Tallinnas 13%) madalamate palkadega, vähemusrahvustest naiste puhul statistiliselt olulist seost ei leitud. Nii eestlastel kui vähemusrahvustel on palgad kõrgemad välismaises omanduses olevates ettevõtetes: eesti naistel u 15% ning vähemusrahvustel 8%. Palgad on keskmiselt paremad keskmise suurusega ning suurtes ettevõtetes võrreldes väikeettevõtetega (kogu Eesti lõikes on vastavad koefitsiendid suuremad eestlastel, kuid Tallinnas vähemusrahvustest naistel).

Iga aasta täiendavat staaži (sama tööandja juures) on seotud 0,3 protsendi võrra suurema palgaga.

Muid tegureid arvesse võttes on naiseks olemise mõju palgadele sarnane eestlastel ning vähemusrahvustel (Lisa 2, tabel L2.1.).

Tabel 4.1. Palgavõrrand: eesti ja vähemusrahvustest naised

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused		Eestlased (Tallinn)		Vähemusrahvused (Tallinn)	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.16**	0.042	-0.036	0.783	-0.149	0.404	-0.155	0.404
Vanus 20-24	-0.078***	0.006	-0.047	0.259	-0.08	0.228	-0.098	0.158
Vanus 25-29	-0.03	0.182	0.036	0.283	-0.036	0.496	0.083	0.19
Võrdlus: vanus 30-44								
Vanus 45-49	-0.005	0.776	0.007	0.782	0.075	0.137	-0.004	0.938
Vanus 50-54	-0.031	0.105	-0.038	0.148	0.029	0.584	-0.091*	0.089
Vanus 55-59	-0.066***	0.002	-0.08**	0.012	-0.047	0.406	-0.155**	0.01
Vanus 60-64	-0.146***	0	-0.052	0.277	-0.131**	0.048	-0.155**	0.046
Võrdlus: põhiharidus								
Kõrgharidus	0.327***	0	0.206***	0	0.327***	0	0.132	0.132
Keskharidus	0.076***	0.001	0.039	0.287	0.078	0.32	-0.003	0.963
Sünniriik	-0.002	0.964	-0.026	0.184	0.093	0.294	-0.025	0.523
e.k. kodune keel			0.15***	0			0.293***	0.001
e.k. suuline+kirjalik			0.085***	0.005			0.119**	0.039
e.k., suudab rääkida			0.026	0.358			0.052	0.326
e.k., saab aru			0.034	0.178			0.049	0.383
Muu riigi kodakondsus			-0.035	0.18			-0.006	0.911
Kodakondsuseta			-0.028	0.182			-0.042	0.304
Inglise keele oskus	0.079***	0	0.048*	0.07	0.149***	0	0.008	0.852
Abielus	-0.01	0.433	-0.004	0.836	0.006	0.851	-0.005	0.879
16a laste arv	0.009	0.353	0.032*	0.051	0.069**	0.028	-0.001	0.967
TA avalik sektor	-0.058***	0.009	0.03	0.342	-0.129**	0.024	-0.024	0.718
TA välismaine omanik	0.153***	0	0.117***	0	0.13***	0.004	0.088*	0.079
Võrdlus: väikeettevõtte								
Keskmise suurusega ettevõtte	0.084***	0	0.055***	0.009	0.049	0.159	0.113***	0.006
Suureettevõtte	0.103***	0	0.057*	0.056	0.084*	0.096	0.105*	0.074
staaž TA juures	0.003***	0	0.003***	0.008	0.002	0.469	0.006**	0.015
N	3584		1333		611		445	

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring 2000-2006, autorite arvutused.

Analüüsiti ka eesti ning vähemusrahvusest töötajate palgaerinevusi eesmärgiga leida, kui suur osa erinevustest on selgitatud ning kui palju selgitamata. Selleks kasutatakse Oaxaca-Blinderi dekompositsioonimeetodit (Oaxaca 1973). Selleks hinnatakse kõigepealt vähimruutude meetodit kasutades lineaarsed palgavõrrandid eraldi võrreldavate töötajate gruppide jaoks, kirjeldades palga logaritmi sõltuvust erinevatest töökoha ning indiviidi karakteristikutest:

$$\log w_{gi} = \beta_g X_{gi} + \varepsilon_{gi}, \quad (1)$$

kus g – grupp,

i – indiviid.

Järgnevalt dekomponeeritakse palgaerinevused:

$$\overline{\log w_E} - \overline{\log w_R} = (\bar{X}_E - \bar{X}_R)' \hat{\beta}_E + \bar{X}_R' (\hat{\beta}_E - \hat{\beta}_R) \quad (2)$$

kus erinevus eestlaste (tähistatud alatähena E) ning rahvusvähemuste (tähistus R) palkade logaritmid ($\log w$) vahel tuleneb erinevusest keskmistes karakteristikutes (X), mis on korrutatud eestlaste palgavõrrandi koefitsientidega ($\hat{\beta}$) ning erinevusest eestlaste ning rahvusvähemuste palgaregressioonide koefitsientides, mis on korrutatud rahvusvähemuste keskmiste karakteristikutega. Võrrandi parema poole esimene pool näitab, kui suur osa palgaerinevusest on selgitatud eestlaste ning rahvusvähemuste karakteristikute erinevusega, kui neid väärtustatakse vastavalt eestlaste regressioonikordajatele. Teine pool väljendab selgitamata palgaerinevust ehk eestlaste ning rahvusvähemuste karakteristikute erinevat väärtustamist.

Valimiga hõlmatud eesti ning vähemusrahvusest töötajate palkade erinevus oli 14%, millest selgitatud erinevus moodustas 10,7% ning selgitamata 3,3%. Detailsem analüüs näitab aga olulisi erinevusi soo lõikes. Kuigi eesti ning vähemusrahvusest naiste palgaerinevus (17,2%) on suurem kui meestel (11,4%), moodustab suurem osa sellest selgitatud erinevus — 14,5%. Meeste puhul on selgitamata erinevuse (3,8%) osakaal suurem.

Tabel 4.2. Selgitatud ja selgitamata palgaerinevused

	Kogu Eesti		Tallinn	
	Selgitatud erinevus	Selgitamata erinevus	Selgitatud erinevus	Selgitamata erinevus
eesti ja vähemusrahvustest naised	14.6%*	2.7%	16.2%	22.2%***
eesti ja vähemusrahvustest mehed	7.6%	3.8%	16.4%	15.8%
vähemusrahvustest meeste ja naiste palgaerinevus	7.4%***	22.3%***	6.3%	25.2%***

Allikas: Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring 2000-2006, autorite arvutused.

Hinnangute tähistuse juures märged *** tähendab, et hinnang on statistiliselt oluline tõenäosusega vähemalt 99%; **, et oluline tõenäosusega 95-99%; *, et tõenäosusega 90-95%.

Samuti vähendab eesti ning vähemusrahvusest töötajate keskmisi palgaerinevusi statistikas see, et eestlaste hulgas on rohkem maapiirkondade elanikke, kelle sissetulekud on madalamad. Kui vaatleme eraldi Tallinna, on palgaerinevused oluliselt suuremad. Eesti ning vähemusrahvusest naistöötajate palgaerinevus Tallinnas on 38,3%, millest selgitatud on vaid 16,2%. Meeste puhul seevastu on palgaerinevus 32,3%, millest selgitatud on 26,9%.

Rahvuse lõikes on erinev ka sooline palgaerinevus: eestlastel 23,7% ning vähemusrahvustel 29,5%. Samas ei ole aga vähemusrahvustel oluliselt suurem selgitamata meeste-naiste palgaerinevus: 21,5%, samas kui eestlastel on see 20,9%. Erinev on ka see, et kui naistel on eesti keele oskus palku oluliselt mõjutav tegur, siis meeste puhul see statistiliselt oluline ei ole.

5. Diskrimineerimine

Ülalkirjeldatud andmeanalüüsi tulemustest ilmneb vähemusrahvuste kui grupi keskmiselt kehvem olukord tööturul. Tööpoliitika seisukohast on oluline teada, millest erinevused tulenevad, et identifitseerida võimalikud riskirühmad. Regressioonanalüüs võimaldab seda teha nende karakteristikute osas, mis on mõõdetavad. Nagu aga eelpool selgus, on mitmel juhul jälgitavate tunnustega selgitatud vaid osa erinevustest. Selgitamata erinevuste tõlgendamine on aga juba keerulisem. Paljudes uuringutes on selgitamata erinevused *a priori* omistatud diskrimineerimisele, kuid muud põhjused pole sugugi välistatud. Olulisele

küsimusele, kas võrdsetele võimalustele seab takistusi diskrimineerimine tööturul, tuleb seega läheneda teistsuguste andmete kaudu. Läheneviise on sealjuures erinevaid. Palkade osas on üks võimalus kasutada ühendatud tööandja-töötaja andmestikke, mille abil on võimalik võrrelda töötajale makstavaid palku töötaja tegeliku tootlikkusega ning erinevate rahvusgruppide palku ettevõttes. Selliseid andmeid aga tänapäeval Eestis kasutada ei ole.

Teine võimalus on kasutada nn. korrespondentsuuringu (*correspondence study*) meetodit, mille korral muude sarnaste karakteristikutega, kuid erinevast soost või rahvusest kandidaadid saadavad töökuulutuse peale oma CV-d ning võrreldakse, kas üks grupp saab tööpakkumisi või kutseid tööintervjuule keskmiselt rohkem kui teine.¹ Piiranguks on aga asjaolu, et vaadelda saab ainult diskrimineerimist värbamisel, mitte aga näiteks edutamisel, palgamaiksmisel jne. Samuti, kuna CV-d ei saa olla kujunduselt olla identsed, võib ühe kandidaadi CV olla tööandjale subjektiivselt atraktiivsem, kuigi kandidaatide kvalifikatsioonid on objektiivselt samaväärsed. Probleemiks võib osutuda ka see, kui tööandja nõuab koos CV-ga soovituskirju või kui tal on võimalus muudest allikatest kontrollida CVs toodud infot või otsida juurde taustainfot muudest allikatest.

Uuemates uuringutes, näiteks Eriksson ja Lagerström (2007) on analüüsitud ka reaalseid CV-sid internetipõhistes CV-andmebaasides. Selle lähenemise viisi eeliseks on see, et nii ettevõtte kui uurija käsutuses on täpselt sama informatsioon— inimeste CV-d internetiandmebaasis. Regressioonanalüüsi abil on võimalik uurida, mil määral kõiki muid CV-s esitatud karakteristikuid arvesse võttes töösoovija sugu või võõrapärane nimi mõjutab tõenäosust, et potentsiaalsed tööandjad töösoovijaga kontakteeruvad. Ülalnimetatud Rootsi uuringus leiti, et kontaktide arv on väiksem teatud etnilisse gruppi kuuluvate, vanemaealiste ning töötute töölesoovijate puhul.

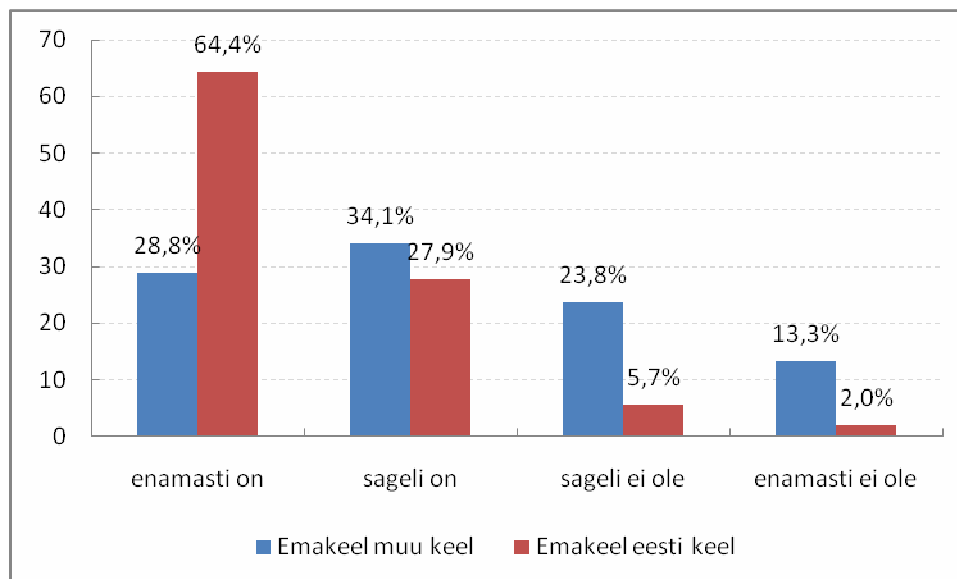
Kaudsema indikaatorina võib kasutada ka subjektiivseid hinnanguid diskrimineerimise kohta ühiskonnas, inimeste endi poolt tajutavat diskrimineerimist jms. Eesti kohta on mõned väiksema valimiga andmestikud, mille põhjal selliseid hinnanguid on võimalik saada. Käesolevas peatükis on esitatud mõned tulemused, mis kirjeldavad tajutud diskrimineerimist Eestis. Eesti Sotsiaaluuringu 2004. aasta küsitlus sisaldas blokki rahvusliku integratsiooni kohta.

Joonisel 5.1. on võrreldud eesti keelt emakeelena rääkijate ja mitterääkijate hinnanguid selle kohta, kas eri rahvusgruppidel on samade eelduste korral (See tingimus on küsimuses täpsustatud järgmiselt: „*Samade eelduste all on mõeldud seda, et näiteks mõlemad on kodanikud, samaealised, võrdse hariduse, keeleoskuse ja kogemustega.*”) Eestis võrdsed võimalused saada sama töö eest võrdset palka. Kahe grupi hinnangud erinevad märkimisväärselt: eesti keele kõnelejad hindavad võimalusi enamasti võrdseks üle kahe korra sagedamini kui eesti keelt emakeelena mitte kõnelejad.

¹ Analooget meetodit rakendatakse ka tööpakkumisele vastamise puhul telefoni teel või ettevõttesse kohale minnes (*situation study, audit study*). Ülevaate korrespondents- ja auditmeetoditest ning neid kasutavatest uuringutest annavad Riach, Rich (2002).

Joonis 5.1. Hinnangud võrdsete võimaluste kohta: palk

„Kas Teie hinnangul on mitte-eestlastel samade eelduste korral eestlastega võrdsed võimalused saada sama töö eest võrdset palka?“

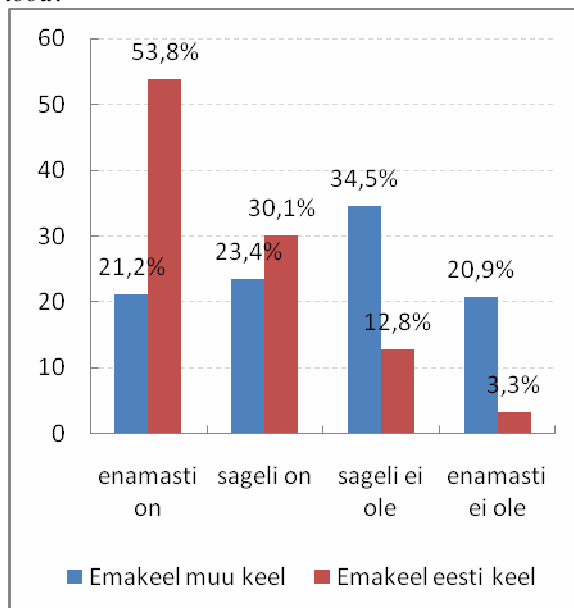

Allikas: Statistikaameti Eesti Sotsiaaluuring 2004, autorite arvutused

Erinevad on ka eri rahvusgruppide hinnangud võimaluste kohta saada samade eelduste korral erialast tööd või pääseda juhtivale ametikohale (joonised 5.2 ja 5.3.). Ka selles osas on eesti keelt emakeelena kõnelevad inimesed tunduvalt optimistlikumad kui eesti keele mitte-kõnelejad ise.

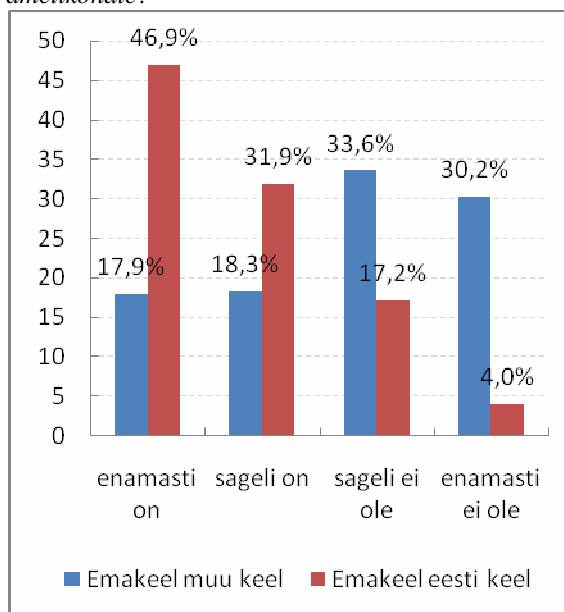
Joonis 5.2. Hinnangud võrdsete võimaluste kohta: erialane töö

„Kas Teie hinnangul on mitte-eestlastel samade eelduste korral eestlastega võrdsed võimalused leida erialast tööd?“

Joonis 5.3. Hinnangud võrdsete võimaluste kohta: juhtivad ametikohad

„Kas Teie hinnangul on mitte-eestlastel samade eelduste korral eestlastega võrdsed võimalused saada juhtivale ametikohale?“

Allikas: Statistikaameti Eesti Sotsiaaluuring 2004, autorite arvutused

Vastustest võib järeldada, et eksisteerib vähemusrahvuste poolt tajutav võrdsete võimaluste puudumine. Keerulisem on tõlgendada eesti keelt emakeelena kõnelejate ja mittekõnelejate vastuste sedavõrd suurt erinevust. Üks võimalus on, et eestlased on oma suhtumises vähemusrahvustest töötajatesse rohkem aktsepteerivad kui viimased seda usuvad või tunnetavad. Vähenenud usk oma võimalustesse võiks sel juhul omakorda põhjustada näiteks vähest kandideerimist kõrgematele ametikohtadele.

Teine hüpoteetiline võimalus on ka see, et vastanud võisid erinevalt tõlgendada tingimust „samade eelduste korral” küsimuses, näiteks keeleoskuse osas: kas samad eeldused tähendavad lihtsalt eesti keele oskust või eesti keele perfektset, aktsendita valdamist samal tasemel eesti keelt emakeelena kõnelejatega? Diskrimineerimine võib esineda ka kaudse diskrimineerimise vormis, kus näiliselt neutraalne nõue paneks vähemusrahvusest töötaja võrreldes teistega halvemasse olukorda (EL direktiiv 2000/78/EC). See võib aset leida ka läbi liiga kõrgete keeleoskuse nõuete, mis ei vasta konkreetsel töökohal töötamise tegelikele vajadustele: näiteks eestlasest töötaja eelistamine kõrgharidusega, kuid aktsendiga eesti keelt rääkivale vähemusrahvusest töötajale.

Teine andmestik, mis pakub infot tajutava ebavõrdse kohtlemise kohta tööturul, on Tööelu Baromeetri küsitlus (2005. aasta andmed). Töötajatelt küsiti, millistes olukordades on nad isiklikult viimase viie aasta jooksul saanud tunda ebavõrdset kohtlemist. Tabelis 5.1. on esitatud eraldi vähemusrahvuste ning eestlaste vastused ning vastusevariantide esinemissageduse erinevus protsendipunktides.

Tabel 5.1. Kas Te olete viimase viie aasta jooksul saanud tunda ebavõrdset kohtlemist järgmistes olukordades:
(„jah” vastanute %)

	Eestlased	Vähemusrahvused	Erinevus*
Töölevõtmisel	8.98	16.8	-7.8***
Palga maksmisel	24.59	32.19	-7.6**
Töölalasel tunnustamisel	17.8	26.35	-8.6***
Karjääri tegemisel, edutamisel	10.38	13.31	-2.9
Tööülesannete jagamisel, tööaja korraldamisel	20.13	22.21	-2.1
Tööandja poolt korraldatud koolitusel osalemises	8.54	6.9	1.6
Töölalase informatsiooni saamisel	15.17	10.67	4.5*
Mitterahaliste soodustuste saamisel	13.2	12.66	0.5
Kaastöötajate või vahetu juhi suhtumises Teisse	15.19	21.91	-6.7***
Töösuhte lõpetamisel	9.27	9.98	-0.7

Allikas: Tööelu Baromeeter 2005, autorite arvutused

Hinnangute tähistuse juures märged *** tähendab, et hinnang on statistiliselt oluline tõenäosusega vähemalt 99%; **, et oluline tõenäosusega 95-99%; *, et tõenäosusega 90-95%.

Tabelist nähtub, et vähemusrahvused tunnetavad eestlastest statistiliselt oluliselt sagedamini diskrimineerimist töölevõtmisel, palga maksmisel, tööalasel tunnustamisel ning kolleegide või juhi suhtumises. Samas on erinevus näiteks edutamisel liiga väike, et antud valimimahu (kokku u 1000 in) juures olla statistiliselt oluline.

Tabelist 5.1 aga ei selgu, mis alusel — rahvuse, vanuse, soo vms — alusel diskrimineerimist tajutakse. Neilt, kes olid kogenud diskrimineerimist, küsiti selle kohta eraldi, mis põhjusel neid diskrimineeriti. Vastused on toodud tabelis 5.2.

Tabel 5.2. Kui Teid on ebavõrdselt koheldud, siis kas seetõttu, et Te olete...
(„jah” vastanute %)

	Eestlased	Vähemusrahvused	Erinevus*
liiga noor	1.4	4.44	-2.9***
liiga vana	0.58	2.11	-1.5*
Mees	0.2	0.33	-0.1
Naine	0.75	1.76	-1
väikese lapse vanem	0.94	2.71	-1.8**
Lapseootel	0	0.24	-0.2
kroonilise haiguse või puudega	0.2	2.45	-2.3***
teatud kindla seksuaalse orientatsiooniga	0.23	0	0.2
teisest rahvusest kui enamik töökollektiivist	0.58	3.49	-2.9***
Usklik	0	0	0***
ei oska riigikeelt	0.13	8.36	-8.2***
kuulute poliitilisse erakonda	0.76	0.24	0.5
kuulute töötajate ühingusse (a/ü)	0.41	0	0.4

Allikas: *Tööelu Baromeeter 2005, autorite arvutused*

Hinnangute tähistuse juures märgi *** tähendab, et hinnang on statistiliselt oluline tõenäosusega vähemalt 99%; **, et oluline tõenäosusega 95-99%; *, et tõenäosusega 90-95%.

Eestlastest sagedamini tajuvad vähemusrahvustest töötajad diskrimineerimist vanuse alusel (eriti noored), väikelaste vanemaks olemise, tervisliku seisundi, rahvuse ning riigikeele mitteoskamise tõttu. Soolist diskrimineerimist esineb harvemini kui ebavõrdset kohtlemist keeleoskuse, rahvuse, vanuse ning haiguse alusel.

Riigikeele mitteoskamine on vähemusrahvusest töötajate puhul kõige sagedasem raporteeritud ebavõrdse kohtlemise põhjus. Ebavõrdne kohtlemine keeleoskuse alusel üldjuhul ei peaks kujutama endast diskrimineerimist (kui keeleoskuse nõue on põhjendatud). Diskrimineerimisega on tegu siis, kui keeleoskuse põhjendamatult kõrgete nõuete kaudu kaudselt eelistatakse rahvustunnuse alusel üht töötajate gruppi teisele. Igatahes on tähelepanuväärne, et keeleoskuse alusel ebavõrdset kohtlemist tajutakse oluliselt sagedamini kui otseselt rahvuse alusel diskrimineerimist, mis rõhutab keeleoskuse problemaatika olulisust tööturu kontekstis.

6. Kokkuvõte

Käesolevas uuringus vaadeldi vähemusrahvustest naiste olukorda Eesti tööturul. Tööturunäitajatest keskenduti sooliste ja etniliste erinevustele tööhõives, juurdepääsu tippametikohtadele ning palkades.

Erinevused tööhõives ning töötuse määrades on käesoleva kümnendi jooksul püsinud küllalt suured. Hoolimata kiirest majanduskasvust on vähemusrahvustel töötuse määr jätkuvalt kõrge, ulatudes ligi kümne protsendini. Töötuse määrades ilmneb vähemusrahvustest naiste puhul pigem etniline kui sooline lõhe, vähemusrahvustest meeste ja naiste töötus on püsinud ligikaudu samal tasemel.

Hõivesse pääsemisel eristuvad riskirühmana noored, seda nii vähemusrahvusest kui eesti naistel. Nii kesk- kui kõrghariduse mõju on vähemusrahvustest naistel positiivne ning suurem kui eesti naistel. Olulist positiivset mõju avaldab eesti keele valdamine ning Eesti kodakondsus.

Ametialadele juurdepääsu osas vaadeldi töötamist juhtival või tippspetsialisti ametikohal. Ka selles osas ilmnis riigikeele valdamise oluline positiivne mõju. Tugev oli ka kesk- ja kõrghariduse mõju, eesti naistel tugevam kui vähemusrahvustest naistel. Kodakondsuse puudumisel oli negatiivne mõju, muu riigi kodakondsuse mõju oli statistiliselt ebaoluline. Muude tegurite samaks jäädes oli naiseks olemise mõju negatiivne ning eesti naistel mõnevõrra suurem kui vähemusrahvustel.

Erinevustest tippametikohal töötamise tõenäosusest eestlaste ning vähemusrahvuste vahel on erinevate selgitavate muutujatega selgitatav ligikaudu pool. Naiste puhul on aga etniline erinevus ametikohtadele juurdepääsul praktiliselt kogu ulatuses selgitatud, meeste puhul on suur osa selgitamata.

Ka palkade regressioonanalüüs näitas noorte vanusegruppi kuulumise negatiivset mõju, samuti on halvemas olukorras 55-aastased ja vanemad töötajad nii eesti kui vähemusrahvustest naistel. Kõrghariduse mõju on oluline ning eesti naistel tugevam võrreldes vähemusrahvustest naistega. Ka palku mõjutab eesti keele valdamine, kuid mitte kodakondsusmuutujad. Avalikus sektoris töötamine on muude võrdsete tingimuste korral seotud madalamate palkadega eestlastel, kuid mitte vähemusrahvustel. Palgatase on positiivses seoses ettevõtte suurusega.

Palkade erinevusest eesti ning vähemusrahvustest naiste vahel on suurem osa selgitatud, kui vaadelda kogu Eestit. Kui aga vaadelda Tallinna eraldi, ilmnevad suured selgitamata palgaerinevused (üle 20%). Samuti eksisteerivad nii eesti kui vähemusrahvustest töötajatel suured soolised selgitamata palgaerinevused. Palkade osas ilmneb vähemusrahvustest naistel seega „topeltlõhe”, nii soost kui rahvusest tulenevalt.

Selgitamata erinevusi tööturul ei saa otseselt tõlgendada kui tõestust, et tööturul esineb diskrimineerimine. Kuigi välistada ei saa ka diskrimineerimist, võivad erinevused olla tingitud muudest põhjustest. Küsitlusuuringud näitavad, et vähemusrahvused subjektiivselt tajuvad võimaluste ebavõrdsust tööturul, seda nii erialase töö leidmisel, palkade maksmisel kui juhtivale ametikohale pääsemisel. Sagedamini aga tajutakse ebavõrdset kohtlemist keeleoskuse kui otseselt rahvuse alusel.

7. Kasutatud kirjandus

- Blinder, A. (1973). *Wage Discrimination: Reduced Form and Structural Estimates*. The Journal of Human Resources, Vol. 8, No. 4. (Autumn, 1973), lk 436-455.
- Eriksson, S., Lagerström, J. (2007) Detecting discrimination in the hiring process: evidence from an Internet-based search channel. IFAU Working Paper 2007:19.
- Fairlie, R. W. (2005). *An Extension of the Blinder-Oaxaca Decomposition Technique to Logit and Probit Models*. Journal of Economic and Social Measurement, Vol 30, No 4/2005, lk 305-316.
- Heath, A., Cheung, S. Y. (2006). *Ethnic penalties in the labour market: Employers and discrimination*. Department for Work and Pensions Research Report No 341.
- Kroncke, C., Smith, K. (1999). *The wage effects of ethnicity in Estonia*. Economics of Transition, Vol. 7(1), lk. 179-199.
- Leping, K.-O., Toomet, O.-S. (2007). *Why do Russians earn so little: Estonia during the political and economic transition*. Tartu Ülikool.
- Oaxaca, R. (1973). *Male-Female Wage Differentials in Urban Labor Markets*. International Economic Review Vol 14, No 3, October 1973, lk 693-709.
- Orazem, P. F., Vodopivec, M. (2000) *Male-female differences in labour market outcomes during the early transition to market: the cases of Estonia and Slovenia*, Journal of Population Economics, 13, pp. 283-303.
- Pavelson, M. (2000). *Sotsiaalmajanduslik integratsioon: tööhõive ja sissetulekud*. Integratsioon Eesti ühiskonnas. Monitooring 2000. Tallinn : MEIS, TPÜ RASI, 2000, lk. 22–27.
- Pavelson, M. (2005). *Eestlaste ja eestivenelaste sotsiaalmajanduslik seisund: ootused ja muutused*. Uuringu Integratsiooni Monitooring 2005 aruanne. Tallinn: TLÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut, 2005, lk 5-19.
- Riach, P. A., Rich, J. (2002). Field Experiments of Discrimination in the Market Place. The Economic Journal, 112 (November), 2002, lk. 480-518.
- Rõõm, T., Kallaste, E. (2004). *Naised-mehed Eesti tööturul: palgaerinevuste hinnang*. Poliitikauuringute Keskus PRAXIS, Poliitikaanalüüs nr 8/2004.

Lisa 1. Andmed ja muutujad

Analüüsis kasutati Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuringu andmeid, perioodiks oli 2000. aasta II poolaasta kuni 2006. Valimist jäeti välja korduvalt küsitletud inimesed ning kasutati vaid esimest korda küsitlusse kaasatud. Kasutatud valimi kogusuurus oli 22 067 inimest, kelle hulgas 74,43% olid eesti ning 25,57% muudest rahvustest. Regressioonanalüüsid kitsendati valimit vastavalt vajadusele: tööhõive regressioonidest jäid välja mitteaktiivsed, ametialadele juurdepääsu regressioonid hõlmasid vaid töötajaid ning palgaregressioonid vaid täistööajaga töötajaid. Iga konkreetse regressiooni valimi vaatluste arv on toodud regressioonitabelites (*N*).

Sõltuvad muutujad

Palgaregressioonid: palga naturaallõgaritm

Tööhõive regressioonid: tööturuseisundit iseloomustav indikaatormuutuja väärtusega

= 1, kui inimene töötas

= 0, kui inimene oli töötu.

Ametialadele juurdepääsu regressioonid: indikaatormuutuja väärtusega

= 1, kui inimene töötas ametikohal ISCO tasemega 1 või 2

= 0, kui inimene töötas ametikohal muu ISCO tasemega.

Sõltumatud muutujad

Vanusegrupe tähistavad fiktiivsed muutujad väärtusega 1, kui inimene kuulus vastavasse vanusegruppi ning 0, kui ei kuulunud (võrdlusgrupp: vanus 30-44 e „parim tööiga”):

Vanus 15-19

Vanus 20-24

Vanus 25-29

Vanus 45-49

Vanus 50-54

Vanus 55-59

Vanus 60-64

Aastat tähistavad fiktiivsed muutujad (võrdlus: 2000):

2001

2002

2003

2004

2005

2006

Haridustaset tähistavad fiktiivsed muutujad (tööhõive ja palga regressioonides võrdlus põhiharidus, ametialadele juurdepääsu regressioonides võrdlus keskharidus):

Põhiharidus: ISCED97 (Tööjõu-uuringu muutuja ed_level) tase 1

Keskharidus (sh kutseharidus): ISCED97 (Tööjõu-uuringu muutuja ed_level) tase 2 või 3 (keskharidus või keskeriharidus pärast keskharidust)

Kõrgharidus: ISCED97 (Tööjõu-uuringu muutuja ed_level) tase 4 (kõrgharidus, magistri- või doktorikraad)

Tegevusala tähistavad fiktiivsed muutujad

Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus

Kalapüük

Mäetööstus

Töötlev tööstus

Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus

Ehitus

Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinade remont

Hotellid ja restoranid

Veondus, laondus ja side

Finantsvahendus

Kinnisvara, rentimine ja äritegevus

Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus

Haridus

Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

Muu tegevusala

Keeleoskust tähistavad fiktiivsed muutujad:

e.k. kodune keel: eesti keel kodus räägitavate keelte hulgas

e.k. suuline+kirjalik: oskab eesti keelt rääkida ja kirjutada

e.k., suudab rääkida: oskab eesti keelt igapäevase suhtlemise piires rääkida

e.k., saab aru: saab eesti keelest igapäevase suhtlemise piires aru

i.k. suuline+kirjalik: oskab inglise keelt rääkida ja kirjutada

i.k., suudab rääkida: oskab inglise keelt igapäevase suhtlemise piires rääkida

i.k., saab aru: saab inglise keelest igapäevase suhtlemise piires aru

inglise keele oskus ükskõik mis tasemel

v.k. suuline+kirjalik: oskab vene keelt rääkida ja kirjutada

v.k., suudab rääkida: oskab vene keelt igapäevase suhtlemise piires rääkida

v.k., saab aru: saab vene keelest igapäevase suhtlemise piires aru

Sünniriik: 1 = sündinud Eestis, 0 = sündinud väljaspool Eestit

Kodakondsust tähistavad fiktiivsed muutujad

Muu riigi kodakondsus

Kodakondsuseta

Perekonnaseisu tähistavad fiktiivsed muutujad

Abielus

Üksikvanem

Perekonnaseisu tähistav muutuja

16a laste arv: kuni 16 a laste arv peres

Regiooni tähistavad fiktiivsed muutujad

Võrdlus: Tallinn

Harju, v.a. Tallinn

Hiiu

Ida-Viru

Jõgeva

Järva

Lääne

Lääne-Viru

Põlva

Pärnu

Rapla

Saare

Tartu

Valga

Viljandi

Võru

Osaajaga töö: 1 = inimene töötab osaajaga (alla 35h nädalas), kuid mitte ametikohal, kus täisajaga tööks loetakse alla 35-tunnist töönädalat

Tööandja omandivormi tähistavad fiktiivsed muutujad:

TA välismaine omanik: ettevõtte/asutuse omanik välismaa eraõiguslik isik

TA avalik sektor: ettevõtte/asutuse omanik Eesti riik või kohalik omavalitsus

Ettevõtte suurust tähistavad fiktiivsed muutujad:

Võrdlus: väikeettevõte (kuni 19 töötajat)

Keskmise suurusega ettevõte (20-199 töötajat)

Suurettevõte (200 ja enam töötajat)

Staaž TA juures: tööstaž praeguse tööandja juures (aastates)

Lisa 2. Statistilised mudelid

Tabel L2.1. Palgaregressioon: eesti ja vähemusrahvustest töötajad (nii mehed kui naised), kogu Eesti

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Naine	-0.235***	0	-0.226***	0
Vanus 15-19	-0.271***	0	-0.156*	0.059
Vanus 20-24	-0.073***	0.001	-0.042	0.171
Vanus 25-29	-0.023	0.201	0.004	0.883
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	-0.022	0.135	-0.024	0.275
Vanus 50-54	-0.062***	0	-0.054**	0.023
Vanus 55-59	-0.103***	0	-0.075***	0.007
Vanus 60-64	-0.182***	0	-0.114***	0.002
Võrdlus: 2000				
2001	0.036*	0.082	0.066**	0.027
2002	0.151***	0	0.154***	0
2003	0.239***	0	0.248***	0
2004	0.306***	0	0.371***	0
2005	0.478***	0	0.533***	0
2006	0.635***	0	0.65***	0
Võrdlus: põhiharidus				
Kõrgharidus	0.312***	0	0.192***	0
Keskharidus	0.073***	0	0.064**	0.019
Sünniriik	0.01	0.784	-0.021	0.202
e.k. kodune keel			0.102***	0.001
e.k. suuline+kirjalik			0.061**	0.017
e.k., suudab rääkida			-0.009	0.705
e.k., saab aru			0.025	0.229
Muu riigi kodakondsus			-0.047**	0.029
Kodakondsuseta			-0.036**	0.043
Inglise keele oskus	0.086***	0	0.067***	0.001
Abielus	0.031***	0.005	0.033*	0.055
16a laste arv	0.024***	0	0.039***	0.001
TA avalik sektor	-0.047**	0.016	0.045*	0.082
TA välismaine omanik	0.164***	0	0.092***	0
Võrdlus: väikeettevõtte				
Keskmise suurusega ettevõtte	0.091***	0	0.088***	0
Suureettevõtte	0.13***	0	0.124***	0
staaž TA juures	0.003***	0	0.005***	0
Vähemusrahvustest töötajate osakaal ametialal, sektoris	-0.146	0.163	-0.126	0.351
Naiste osakaal ametialal, sektoris	0.051	0.28	0.032	0.661
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük	0.015	0.873	0.199	0.158
Mäetööstus	0.17**	0.042	0.448***	0

Töötlev tööstus	0.13***	0	0.136	0.101
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	0.277***	0	0.272**	0.011
Ehitus	0.214***	0	0.264***	0.002
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinatate remont	0.121***	0	0.035	0.668
Hotellid ja restoranid	0.098**	0.034	0.062	0.506
Veondus, laondus ja side	0.233***	0	0.222**	0.01
Finantsvahendus	0.237***	0	0.636***	0
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	0.065*	0.088	0.11	0.22
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.194***	0	0.159*	0.078
Haridus	0.024	0.558	-0.004	0.962
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.053	0.192	0.005	0.955
Muu tegevusala	0.027	0.505	0.029	0.74
Võrdlus: Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid				
Tippspetsialistid	-0.076***	0.001	-0.132***	0.002
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	-0.18***	0	-0.236***	0
Ametnikud	-0.306***	0	-0.36***	0
Teenindus- ja müügitöötajad	-0.455***	0	-0.429***	0
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	-0.273***	0	-0.251**	0.02
Oskus- ja käsitöölised	-0.29***	0	-0.305***	0
Seadme- ja masinaoperaatorid	-0.331***	0	-0.332***	0
Lihttöölised	-0.5***	0	-0.518***	0
Võrdlus: Tallinn	0***	0	0***	0
Harju, v.a. Tallinn	-0.105***	0	0.057**	0.037
Hiiu	-0.299***	0	-0.268	0.294
Ida-Viru	-0.334***	0	-0.218***	0
Jõgeva	-0.36***	0	-0.304***	0.001
Järva	-0.286***	0	-0.133*	0.077
Lääne	-0.297***	0	-0.227***	0.002
Lääne-Viru	-0.292***	0	-0.07*	0.06
Põlva	-0.332***	0	-0.022	0.849
Pärnu	-0.262***	0	-0.049	0.304
Rapla	-0.312***	0	-0.187**	0.043
Saare	-0.308***	0	-0.116	0.34
Tartu	-0.183***	0	-0.069**	0.042
Valga	-0.35***	0	-0.293***	0
Viljandi	-0.312***	0	-0.114*	0.095
Võru	-0.336***	0	-0.014	0.886
Konstant	8.254***	0	8.029***	0
<i>N</i>	6717		2578	
<i>R</i> ²	0,55		0,55	

Palgaregressioonides valimis ainult täistööajaga töötajad. Sõltuv muutuja: kuupalga logaritm. Parameetri tõlgendus: kui nt staaži parameeter on 0.003, siis staaži suurenemine ühe aasta võrra on muude tingimuste samaks jäädes seotud 0,3 protsenti suurema palgaga.

*Hinnangute tähistuse juures märged *** tähendab, et hinnang on statistiliselt oluline tõenäosusega vähemalt 99%; **, et oluline tõenäosusega 95-99%; *, et tõenäosusega 90-95%.*

Tabel L2.2. Palgaregressioon: eesti ja vähemusrahvustest naised, kogu Eesti

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.16**	0.042	-0.036	0.783
Vanus 20-24	-0.078***	0.006	-0.047	0.259
Vanus 25-29	-0.03	0.182	0.036	0.283
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	-0.005	0.776	0.007	0.782
Vanus 50-54	-0.031	0.105	-0.038	0.148
Vanus 55-59	-0.066***	0.002	-0.08**	0.012
Vanus 60-64	-0.146***	0	-0.052	0.277
Võrdlus: 2000				
2001	0.092***	0	-0.004	0.918
2002	0.191***	0	0.128***	0.001
2003	0.253***	0	0.187***	0
2004	0.327***	0	0.308***	0
2005	0.471***	0	0.44***	0
2006	0.641***	0	0.573***	0
Võrdlus: põhiharidus				
Kõrgharidus	0.327***	0	0.206***	0
Keskharidus	0.076***	0.001	0.039	0.287
Sünniriik	-0.002	0.964	-0.026	0.184
e.k. kodune keel			0.15***	0
e.k. suuline+kirjalik			0.085***	0.005
e.k., suudab rääkida			0.026	0.358
e.k., saab aru			0.034	0.178
Muu riigi kodakondsus			-0.035	0.18
Kodakondsuseta			-0.028	0.182
Inglise keele oskus	0.079***	0	0.048*	0.07
Abielus	-0.01	0.433	-0.004	0.836
16a laste arv	0.009	0.353	0.032*	0.051
TA avalik sektor	-0.058***	0.009	0.03	0.342
TA välismaine omanik	0.153***	0	0.117***	0
Võrdlus: väikeettevõtte				
Keskmise suurusega ettevõtte	0.084***	0	0.055***	0.009
Suurettevõtte	0.103***	0	0.057*	0.056
staaž TA juures	0.003***	0	0.003***	0.008
Vähemusrahvustest töötajate osakaal ametialal, sektoris	-0.279**	0.031	0.187	0.277
Naiste osakaal ametialal, sektoris	0.091	0.189	-0.053	0.62
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük	0.126	0.487	0.308	0.117
Mäetööstus	0.332**	0.023	0.19	0.204
Töötlev tööstus	0.123**	0.017	0.069	0.521
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	0.17*	0.061	0.056	0.675
Ehitus	0.089	0.182	0.218*	0.078
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	0.087*	0.07	-0.026	0.807
Hotellid ja restoranid	0.067	0.244	-0.041	0.726
Veondus, laondus ja side	0.196***	0.001	0.114	0.313

Finantsvahendus	0.16**	0.017	0.577***	0.001
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	0.065	0.206	0.008	0.944
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.171***	0	0.18	0.116
Haridus	-0.008	0.884	-0.049	0.673
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.029	0.6	-0.016	0.893
Muu tegevusala	-0.025	0.648	-0.035	0.753
Võrdlus: Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid				
Tippspetsialistid	-0.019	0.48	-0.045	0.378
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	-0.146***	0	-0.192***	0
Ametnikud	-0.285***	0	-0.343***	0
Teenindus- ja müügitöötajad	-0.422***	0	-0.375***	0
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	-0.269***	0	-0.085	0.538
Oskus- ja käsitöölised	-0.272***	0	-0.328***	0
Seadme- ja masinaoperaatorid	-0.326***	0	-0.33***	0
Lihttöölised	-0.447***	0	-0.496***	0
Võrdlus: Tallinn				
Harju, v.a. Tallinn	-0.1***	0	0.063*	0.066
Hiiu	-0.294***	0	-0.135	0.661
Ida-Viru	-0.345***	0	-0.176***	0
Jõgeva	-0.371***	0	-0.279***	0.002
Järva	-0.286***	0	-0.137	0.117
Lääne	-0.295***	0	-0.209***	0.006
Lääne-Viru	-0.297***	0	-0.061	0.164
Põlva	-0.285***	0	-0.014	0.909
Pärnu	-0.271***	0	-0.063	0.253
Rapla	-0.293***	0	-0.069	0.516
Saare	-0.303***	0	-0.363**	0.019
Tartu	-0.174***	0	-0.043	0.289
Valga	-0.308***	0	-0.229***	0
Viljandi	-0.316***	0	-0.123	0.119
Võru	-0.317***	0	-0.118	0.316
Konstant	8.033***	0	7.898***	0
<i>N</i>	3584		1333	
<i>R</i> ²	0,59		0,59	

Tabel L2.3. Palgaregressioon: eesti ja vähemusrahvustest naistöötajad, Tallinn

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.149	0.404	-0.155	0.404
Vanus 20-24	-0.08	0.228	-0.098	0.158
Vanus 25-29	-0.036	0.496	0.083	0.19
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.075	0.137	-0.004	0.938
Vanus 50-54	0.029	0.584	-0.091*	0.089
Vanus 55-59	-0.047	0.406	-0.155**	0.01
Vanus 60-64	-0.131**	0.048	-0.155**	0.046
Võrdlus: 2000				
2001	0.162**	0.012	0.01	0.898
2002	0.157**	0.024	0.127	0.118
2003	0.217***	0.001	0.168**	0.034
2004	0.155**	0.024	0.281***	0.001
2005	0.444***	0	0.388***	0
2006	0.59***	0	0.517***	0
Võrdlus: põhiharidus				
Kõrgharidus	0.327***	0	0.132	0.132
Keskharidus	0.078	0.32	-0.003	0.963
Sünniriik	0.093	0.294	-0.025	0.523
e.k. kodune keel			0.293***	0.001
e.k, suuline+kirjalik			0.119**	0.039
e.k., suudab rääkida			0.052	0.326
e.k., saab aru			0.049	0.383
Muu riigi kodakondsus			-0.006	0.911
Kodakondsuseta			-0.042	0.304
Inglise keele oskus	0.149***	0	0.008	0.852
Abielus	0.006	0.851	-0.005	0.879
16a laste arv	0.069**	0.028	-0.001	0.967
TA avalik sektor	-0.129**	0.024	-0.024	0.718
TA välismaine omanik	0.13***	0.004	0.088*	0.079
Võrdlus: väikeettevõte				
Keskmise suurusega ettevõte	0.049	0.159	0.113***	0.006
Suurettevõte	0.084*	0.096	0.105*	0.074
staaž TA juures	0.002	0.469	0.006**	0.015
Vähemusrahvustest töötajate osakaal ametialal, sektoris	-0.257	0.43	0.254	0.416
Naiste osakaal ametialal, sektoris	0.018	0.918	-0.104	0.644
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük				
Mäetööstus				
Töötlev tööstus	-0.029	0.918	-0.314*	0.067
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	0.125	0.71		
Ehitus	-0.239	0.432		
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	-0.002	0.994	-0.466***	0.007
Hotellid ja restoranid	-0.132	0.64	-0.457**	0.014
Veondus, laondus ja side	0.153	0.581	-0.281	0.105

Finantsvahendus	-0.038	0.893	0.307	0.255
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	-0.109	0.688	-0.474***	0.005
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.04	0.883	-0.382*	0.051
Haridus	-0.159	0.572	-0.517**	0.011
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	-0.092	0.743	-0.426**	0.033
Muu tegevusala	-0.227	0.412	-0.472***	0.009
Võrdlus: Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid				
Tippspetsialistid	-0.118*	0.072	0.039	0.698
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	-0.264***	0.001	-0.129	0.247
Ametnikud	-0.464***	0	-0.441***	0.001
Teenindus- ja müügitöötajad	-0.63***	0	-0.313**	0.012
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	0.037	0.936		
Oskus- ja käsitöölised	-0.372***	0.001	-0.322**	0.01
Seadme- ja masinaoperaatorid	-0.455***	0	-0.378***	0
Lihttöölised	-0.583***	0	-0.475***	0
Konstant	8.243***	0	8.371***	0
<i>N</i>	611		445	
<i>R</i> ²	0,59		0,57	

Tabel L2.4. Palgaregressioon: eesti ja vähemusrahvustest töötajad, Tallinn

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Naine	-0.22***	0	-0.252***	0
Vanus 15-19	-0.537***	0	-0.283**	0.041
Vanus 20-24	-0.067	0.192	-0.069	0.217
Vanus 25-29	-0.006	0.883	0.067	0.211
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.055	0.197	-0.039	0.391
Vanus 50-54	-0.072	0.119	-0.1**	0.039
Vanus 55-59	-0.042	0.4	-0.13**	0.018
Vanus 60-64	-0.161***	0.004	-0.149**	0.028
Võrdlus: 2000				
2001	0.05	0.353	0.119*	0.082
2002	0.123**	0.033	0.15**	0.035
2003	0.132**	0.017	0.251***	0
2004	0.172***	0.003	0.364***	0
2005	0.378***	0	0.507***	0
2006	0.54***	0	0.591***	0
Võrdlus: põhiharidus				
Kõrgharidus	0.246***	0	0.136*	0.066
Keskharidus	0.005	0.93	0.081	0.174
Sünniriik	-0.007	0.934	-0.034	0.343
e.k. kodune keel			0.116	0.101
e.k. suuline+kirjalik			0.058	0.227
e.k., suudab rääkida			-0.001	0.981
e.k., saab aru			0.01	0.827
Muu riigi kodakondsus			-0.064	0.164
Kodakondsuseta			-0.066*	0.064
Inglise keele oskus	0.072**	0.025	0.071*	0.062
Abielus	0.029	0.318	0.029	0.385
16a laste arv	0.065***	0.001	0.014	0.578
TA avalik sektor	-0.171***	0.001	-0.006	0.922
TA välismaine omanik	0.191***	0	0.1**	0.026
Võrdlus: väikeettevõte				
Keskmise suurusega ettevõte	0.078***	0.006	0.123***	0
Suurettevõte	0.142***	0.001	0.144***	0.004
staaž TA juures	0.003	0.107	0.007***	0.004
Vähemusrahvustest töötajate osakaal ametialal, sektoris	0.107	0.681	-0.078	0.785
Naiste osakaal ametialal, sektoris	0.16	0.197	-0.073	0.62
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük				
Mäetööstus				
Töötlev tööstus	-0.339*	0.097	-0.145	0.625
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	-0.236	0.335	-0.118	0.717
Ehitus	-0.287	0.155	-0.037	0.903
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	-0.262	0.185	-0.274	0.366
Hotellid ja restoranid	-0.415**	0.049	-0.227	0.462

Veendus, laondus ja side	-0.172	0.398	-0.126	0.672
Finantsvahendus	-0.199	0.347	0.352	0.368
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	-0.35*	0.078	-0.229	0.446
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-0.152	0.447	-0.202	0.525
Haridus	-0.43**	0.039	-0.314	0.31
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	-0.363*	0.08	-0.271	0.378
Muu tegevusala	-0.416**	0.04	-0.241	0.427
Võrdlus: Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid				
Tippspetsialistid	-0.182***	0	-0.027	0.728
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	-0.314***	0	-0.151*	0.069
Ametnikud	-0.495***	0	-0.355***	0
Teenindus- ja müügitöötajad	-0.672***	0	-0.351***	0
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	0.031	0.948		
Oskus- ja käsitöölised	-0.448***	0	-0.348***	0
Seadme- ja masinaoperaatorid	-0.4***	0	-0.351***	0
Lihttöölised	-0.706***	0	-0.509***	0
Konstant	8.838***	0	8.4***	0
<i>N</i>	1153		860	
<i>R</i> ²	0,52		0,48	

Tabel L2.5. Töehõive regressioon: eesti ja vähemusrahvustest töötajad, kogu Eesti

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Naine	0.01**	0.034	0	0.986
Vanus 15-19	-0.129***	0	-0.152**	0.016
Vanus 20-24	-0.032***	0.004	-0.008	0.711
Vanus 25-29	-0.008	0.362	0.008	0.641
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.001	0.943	0.031**	0.038
Vanus 50-54	-0.006	0.422	0.024	0.141
Vanus 55-59	-0.002	0.787	0.024	0.214
Vanus 60-64	0.036***	0	0.09***	0
Võrdlus: 2000				
2001	0.007	0.337	0.021	0.278
2002	0.013*	0.08	0.002	0.908
2003	0.028***	0	0.023	0.234
2004	0.025***	0	0.002	0.946
2005	0.041***	0	0.056***	0.002
2006	0.048***	0	0.082***	0
Võrdlus: põhiharidus				
Keskharidus	0.045***	0	0.076***	0
Kõrgharidus	0.072***	0	0.102***	0
e.k, suuline+kirjalik			0.059***	0
e.k., suudab rääkida			0.027*	0.087
e.k., saab aru			0.006	0.677
Sünniriik	-0.008	0.626	-0.017	0.173
Muu riigi kodakondsus			-0.051***	0.007
Kodakondsuseta			-0.03**	0.034
e.k. kodune keel			0.033	0.11
i.k, suuline+kirjalik	-0.001	0.86	-0.033	0.282
i.k., suudab rääkida	0.007	0.291	-0.039	0.155
i.k., saab aru	0.009	0.155	0	0.988
v.k, suuline+kirjalik	0.006	0.348		
v.k., suudab rääkida	-0.003	0.687		
v.k., saab aru	0.008	0.276		
Abielus	0.024***	0	0.086***	0
Üksikvanem	-0.023	0.132	-0.027	0.421
16a laste arv	0.018***	0	0.047***	0
Võrdlus: Tallinn				
Harju, v.a. Tallinn	0.01	0.314	0.036*	0.065
Hiiu	-0.005	0.692	-0.166	0.387
Ida-Viru	-0.045**	0.048	-0.016	0.247
Jõgeva	-0.106***	0	-0.23***	0.005
Järva	-0.037**	0.024	-0.036	0.621
Lääne	-0.039**	0.046	-0.021	0.708
Lääne-Viru	-0.004	0.73	0.016	0.554
Põlva	-0.069***	0.001	-0.043	0.713
Pärnu	-0.022	0.126	0.04	0.157
Rapla	0.004	0.743	0.037	0.475
Saare	-0.009	0.522	0.027	0.807
Tartu	-0.014	0.243	0.034	0.137

Valga	-0.009	0.527	0.027	0.41
Viljandi	-0.021	0.106	-0.034	0.56
Võru	-0.015	0.318		
N	10983		3978	
R ²	0,1		0,08	

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui inimene on hõivatud; 0, kui inimene on töötu.

Tabel L2.6. Töehõive regressioon: eesti ja vähemusrahvustest naistöötajad, kogu Eesti

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.244***	0	-0.32**	0.013
Vanus 20-24	-0.114***	0	-0.068*	0.077
Vanus 25-29	-0.028**	0.041	0	0.988
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.004	0.68	0.032*	0.097
Vanus 50-54	-0.004	0.694	0.027	0.19
Vanus 55-59	-0.001	0.888	0.061***	0.004
Vanus 60-64	0.037***	0	0.095***	0
Võrdlus: 2000				
2001	-0.002	0.857	0.03	0.237
2002	0.005	0.645	0.001	0.985
2003	0.015	0.107	0.021	0.445
2004	0.021**	0.015	0.019	0.496
2005	0.035***	0	0.047*	0.061
2006	0.042***	0	0.077***	0
Võrdlus: põhiharidus				
Keskharidus	0.034***	0	0.076**	0.015
Kõrgharidus	0.059***	0	0.114***	0
e.k, suuline+kirjalik			0.088***	0
e.k., suudab rääkida			0.022	0.287
e.k., saab aru			0.017	0.383
Sünniriik	-0.007	0.731	-0.032*	0.059
Muu riigi kodakondsus			-0.05*	0.065
Kodakondsuseta			-0.037*	0.061
e.k. kodune keel			0.057**	0.02
i.k, suuline+kirjalik	0.005	0.593	-0.083	0.1
i.k., suudab rääkida	0.008	0.303	-0.073	0.113
i.k., saab aru	0.003	0.748	-0.041	0.245
v.k, suuline+kirjalik	0.009	0.24		
v.k., suudab rääkida	-0.002	0.76		
v.k., saab aru	0.01	0.213		
Abielus	0.012*	0.081	0.04**	0.034
Üksikvanem	-0.012	0.405	-0.032	0.441
16a laste arv	0.002	0.727	0.023	0.237
Võrdlus: Tallinn				
Harju, v.a. Tallinn	-0.017	0.378	0.021	0.461
Hiiu	-0.031	0.2	-0.233	0.434
Ida-Viru	-0.08*	0.066	-0.011	0.572
Jõgeva	-0.165***	0	-0.162	0.118
Järva	-0.096***	0.006	-0.057	0.581
Lääne	-0.049	0.138	-0.023	0.766
Lääne-Viru	-0.062**	0.018	0.026	0.474
Põlva	-0.108***	0.007	-0.046	0.778
Pärnu	-0.071**	0.018	0.007	0.878
Rapla	-0.045*	0.097	0.074	0.219
Saare	-0.042	0.13	-0.048	0.789
Tartu	-0.042*	0.065	0.036	0.225
Valga	-0.076**	0.028	0.062*	0.084

Viljandi	-0.069**	0.016	-0.082	0.376
Võru	-0.08**	0.02	-0.028	0.797
<i>N</i>	5440		2010	
<i>R</i> ²	0,12		0,1	

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui inimene on hõivatud; 0, kui inimene on töötu.

Tabel L2.7. Töehõive regressioon: eesti ja vähemusrahvustest naised, Tallinn

	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Vanus 15-19	-0.132	0.354	-0.21	0.27
Vanus 20-24	-0.078	0.263	-0.011	0.814
Vanus 25-29	-0.028	0.314	0.014	0.745
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	-0.017	0.411	0.058**	0.035
Vanus 50-54	0.001	0.901	0.039	0.192
Vanus 55-59	-0.015	0.477	0.074**	0.011
Vanus 60-64	0***	0	0.107***	0
Võrdlus: 2000				
2001	-0.021	0.355	-0.022	0.708
2002	-0.007	0.642	-0.03	0.656
2003	0.008	0.275	-0.007	0.905
2004	0.004	0.629	0.02	0.698
2005	0.009	0.228	0.045	0.313
2006	0.017*	0.08	0.105***	0.005
Võrdlus: põhiharidus				
Keskharidus	0.015	0.296	0.047	0.351
Kõrgharidus	0.018	0.128	0.093**	0.018
e.k, suuline+kirjalik			0.075**	0.026
e.k., suudab rääkida			0.021	0.511
e.k., saab aru			0.001	0.967
Sünniriik	0.015	0.628	0.049	0.112
Muu riigi kodakondsus			-0.009	0.826
Kodakondsuseta			-0.036	0.242
e.k. kodune keel			0***	0
i.k, suuline+kirjalik	0	0.989	-0.097	0.161
i.k., suudab rääkida	0.002	0.726	-0.043	0.433
i.k., saab aru	0.007	0.231	-0.02	0.73
v.k, suuline+kirjalik	-0.013	0.248		
v.k., suudab rääkida	-0.022	0.224		
v.k., saab aru	-0.02	0.427		
Abielus	-0.004	0.528	0.031	0.28
Üksikvanem	-0.158	0.39	-0.01	0.893
16a laste arv	0.011	0.343	0.068	0.121
N	609		658	
R ²	0,25		0,12	

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui inimene on hõivatud; 0, kui inimene on töötu.

Tabel L2.8. Töehõive regressioon: eesti ja vähemusrahvustest mehed ja naised, Tallinn

	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Koefitsient	P> z	Koefitsient	P> z
Naine	0.036***	0.001	-0.003	0.867
Vanus 15-19	-0.111	0.161	-0.181*	0.087
Vanus 20-24	-0.061*	0.092	-0.001	0.977
Vanus 25-29	-0.015	0.469	0.005	0.86
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	-0.041	0.136	0.025	0.324
Vanus 50-54	-0.009	0.678	0.041*	0.091
Vanus 55-59	-0.031	0.247	0.018	0.551
Vanus 60-64	0.016	0.299	0.084***	0
Võrdlus: 2000				
2001	-0.003	0.859	-0.015	0.71
2002	-0.011	0.575	-0.006	0.882
2003	0.025***	0.009	0.009	0.816
2004	0.014	0.243	-0.031	0.514
2005	0.018	0.115	0.043	0.184
2006	0.027**	0.028	0.092***	0.002
Võrdlus: põhiharidus				
Keskharidus	0.026*	0.084	0.035	0.299
Kõrgharidus	0.037***	0.005	0.076***	0.009
e.k, suuline+kirjalik			0.073***	0.002
e.k., suudab rääkida			0.047**	0.026
e.k., saab aru			0.016	0.496
Sünniriik	0.007	0.814	0.023	0.311
Muu riigi kodakondsus			-0.036	0.237
Kodakondsuseta			-0.013	0.546
e.k. kodune keel			0.058*	0.08
i.k, suuline+kirjalik	0.014	0.19	-0.051	0.205
i.k., suudab rääkida	0.013	0.197	-0.073*	0.075
i.k., saab aru	0.005	0.638	0.001	0.983
v.k, suuline+kirjalik	0.009	0.468		
v.k., suudab rääkida	-0.008	0.562		
v.k., saab aru	0	0.981		
Abielus	0.021*	0.069	0.049**	0.03
Üksikvanem	-0.028	0.481	-0.006	0.921
16a laste arv	0.008	0.425	0.073***	0.005
N	1254		1331	
R ²	0,18		0,1	

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui inimene on hõivatud; 0, kui inimene on töetu.

Tabel L2.9. Regressioon: juurdepääs ametikohtadele, eesti ja vähemusrahvustest naised, kogu Eesti

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Marginaalne efekt	P> z	Marginaalne efekt	P> z
Vanus 15-19	-0.09	0.243		
Vanus 20-24	-0.074***	0.008	-0.063**	0.013
Vanus 25-29	-0.083***	0	-0.004	0.881
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.021	0.317	-0.002	0.912
Vanus 50-54	-0.045**	0.032	0.016	0.508
Vanus 55-59	-0.067***	0.002	0.054	0.133
Vanus 60-64	-0.073***	0.006	-0.015	0.668
Võrdlus: 2000				
2001	0.02	0.521	-0.049*	0.054
2002	0.016	0.617	-0.04	0.135
2003	-0.016	0.603	-0.013	0.68
2004	-0.035	0.229	-0.027	0.355
2005	-0.011	0.719	-0.065***	0.003
2006	-0.047*	0.086	-0.025	0.38
Abielus	-0.016	0.351	-0.016	0.389
16a laste arv	-0.006	0.69	0.029	0.105
Põhiharidus	-0.204***	0	-0.108***	0
Võrdlus: keskhariidus				
Kõrgharidus	0.394***	0	0.279***	0
Sünniriik	0.045	0.308	0	0.977
e.k. kodune keel			0.15**	0.016
e.k. suuline+kirjalik			0.06*	0.075
e.k., suudab rääkida			0.082**	0.024
e.k., saab aru			0.013	0.607
i.k. suuline+kirjalik	0.045	0.308	0.145**	0.019
i.k., suudab rääkida	0.177***	0	0.032	0.365
i.k., saab aru	0.142***	0	0.125***	0.007
Üksikvanem	-0.052*	0.074	-0.056**	0.021
Muu riigi kodakondsus			-0.027	0.178
Kodakondsuseta			-0.042**	0.015
TA välismaine omanik	-0.018	0.488	0.013	0.651
TA avalik sektor	0.111***	0	-0.015	0.557
staaž TA juures	0.008***	0	0.005***	0
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük	0.353	0.209	0.21	0.451
Mäetööstus			-0.081**	0.023
Töötlev tööstus	0.034	0.422	-0.032	0.624
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	-0.025	0.761	-0.069*	0.06
Ehitus	-0.05	0.488	-0.066	0.14
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	0.119**	0.011	0.015	0.847
Hotellid ja restoranid	0.019	0.745	-0.036	0.573
Veondus, laondus ja side	-0.001	0.988	-0.033	0.567
Finantsvahendus	0.102	0.18	-0.073**	0.049
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	0.164***	0.006	-0.009	0.896
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.129**	0.026	-0.046	0.389

Haridus	0.346***	0	0.249	0.129
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.021	0.646	-0.029	0.639
Muu tegevusala	0.153***	0.008	-0.041	0.444
Võrdlus: Tallinn				
Harju, v.a. Tallinn	0.004	0.892	0.055	0.169
Hiiu	-0.015	0.659		
Ida-Viru	0.002	0.971	0.054**	0.017
Jõgeva	0.017	0.657		
Järva	-0.078***	0.009	-0.025	0.691
Lääne	-0.02	0.609	-0.046	0.284
Lääne-Viru	0.003	0.929	0.003	0.95
Põlva	-0.035	0.309	-0.016	0.861
Pärnu	-0.055**	0.047	0.007	0.889
Rapla	-0.06*	0.054	-0.038	0.566
Saare	-0.043	0.165		
Tartu	-0.028	0.239	-0.032	0.256
Valga	-0.045	0.184	-0.021	0.63
Viljandi	-0.024	0.412	-0.029	0.625
Võru	-0.095***	0.001		
Osaajaga töö	-0.024	0.278	0.033	0.295
<i>N</i>		4990		1648
<i>R</i> ²		0,31		0,33

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui töötaja töötab ISCO 1 või 2 ametikohal, 0, kui töötaja töötab muul ametikohal.

Tabel L2.10. Regressioon: juurdepääs ametikohtadele, eesti ja vähemusrahvustest töötajad, kogu Eesti

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Marginaalne efekt	P> z	Marginaalne efekt	P> z
Naine	-0.071***	0	-0.038***	0.001
Vanus 15-19	-0.153***	0		
Vanus 20-24	-0.093***	0	-0.052***	0.002
Vanus 25-29	-0.064***	0	-0.029*	0.065
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.013	0.371	-0.001	0.953
Vanus 50-54	-0.022	0.151	0.016	0.357
Vanus 55-59	-0.032*	0.056	0.026	0.222
Vanus 60-64	-0.074***	0	-0.037**	0.041
Võrdlus: 2000				
2001	-0.022	0.232	-0.014	0.494
2002	-0.028	0.146	0.006	0.819
2003	-0.035*	0.064	0.02	0.447
2004	-0.043**	0.019	0.009	0.728
2005	-0.05***	0.005	-0.006	0.781
2006	-0.063***	0	0.029	0.262
Abielus	0.025**	0.034	0.001	0.91
16a laste arv	0.005	0.447	0.027***	0.001
Põhiharidus	-0.16***	0	-0.09***	0
Võrdlus: keskharidus				
Kõrgharidus	0.397***	0	0.292***	0
Sünniriik	0.053*	0.068	-0.002	0.835
e.k. kodune keel			0.111***	0.003
e.k. suuline+kirjalik			0.075***	0.002
e.k., suudab rääkida			0.054**	0.016
e.k., saab aru			0.037**	0.045
i.k. suuline+kirjalik	0.218***	0	0.103***	0.002
i.k., suudab rääkida	0.16***	0	0.064**	0.016
i.k., saab aru	0.104***	0	0.064***	0.009
Üksikvanem	-0.021	0.374	-0.043**	0.027
Muu riigi kodakondsus			-0.024*	0.063
Kodakondsuseta			-0.035***	0.003
TA välismaine omanik	-0.016	0.311	0.007	0.701
TA avalik sektor	0.036*	0.055	0.008	0.665
staaž TA juures	0.007***	0	0.004***	0
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük	-0.031	0.694	0.02	0.797
Mäetööstus	-0.075	0.257	-0.079***	0
Töötlev tööstus	0.096***	0	-0.04	0.288
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	0.143**	0.013	-0.038	0.246
Ehitus	0.125***	0	-0.037	0.258
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinatate remont	0.204***	0	0.026	0.624
Hotellid ja restoranid	0.091*	0.062	-0.012	0.814
Veondus, laondus ja side	0.035	0.22	-0.049*	0.089
Finantsvahendus	0.19***	0.002	-0.068***	0.009
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	0.289***	0	-0.022	0.562

Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.18***	0	-0.071***	0
Haridus	0.478***	0	0.175*	0.089
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.128***	0.001	-0.027	0.461
Muu tegevusala	0.254***	0	-0.06**	0.01
Võrdlus: Tallinn				
Harju, v.a. Tallinn	0.005	0.79	0.003	0.886
Hiiu	-0.048**	0.017		
Ida-Viru	-0.021	0.492	0.037**	0.011
Jõgeva	-0.021	0.367	-0.063*	0.086
Järva	-0.051**	0.014	-0.049	0.154
Lääne	-0.01	0.709	-0.057**	0.03
Lääne-Viru	-0.043**	0.012	-0.002	0.937
Põlva	-0.059***	0.005	-0.023	0.672
Pärnu	-0.061***	0	0.013	0.68
Rapla	-0.036	0.108	-0.018	0.737
Saare	-0.046**	0.023	-0.073**	0.02
Tartu	-0.034**	0.029	-0.039**	0.02
Valga	-0.044**	0.043	-0.026	0.371
Viljandi	-0.04**	0.03	-0.044	0.176
Võru	-0.054***	0.007	-0.071***	0.001
Osaajaga töö	-0.023	0.167	0.034	0.203
N	9918		3285	
R ²	0,29		0,32	

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui töötaja töötab ISCO 1 või 2 ametikohal, 0, kui töötaja töötab muul ametikohal.

Tabel L2.11. Regressioon: juurdepääs ametikohtadele, eesti ja vähemusrahvustest naised, Tallinn

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Marginaalne efekt	P> z	Marginaalne efekt	P> z
Vanus 15-19	-0.195	0.129		
Vanus 20-24	-0.095	0.175	0.09	0.49
Vanus 25-29	-0.1*	0.072	0.194*	0.067
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.036	0.6	-0.079**	0.028
Vanus 50-54	-0.12**	0.048	-0.022	0.614
Vanus 55-59	-0.047	0.496	0.044	0.534
Vanus 60-64	-0.175***	0.003	-0.018	0.77
Võrdlus: 2000				
2001	-0.031	0.704	-0.019	0.808
2002	0.024	0.804	0.021	0.817
2003	-0.126*	0.082	0.021	0.826
2004	-0.058	0.477	-0.065	0.266
2005	-0.057	0.485	0.024	0.782
2006	-0.109	0.136	-0.036	0.348
Abielus	-0.015	0.737	0.032	0.455
16a laste arv	-0.008	0.86	0***	0
Põhiharidus	-0.188*	0.051		
Võrdlus: keskharidus				
Kõrgharidus	0.468***	0	0.34***	0
Sünniriik	0.076	0.479	-0.001	0.983
e.k. kodune keel			0.316*	0.054
e.k. suuline+kirjalik			0.108	0.145
e.k., suudab rääkida			0.157*	0.076
e.k., saab aru			0.06	0.462
i.k. suuline+kirjalik	0***	0	0.005	0.934
i.k., suudab rääkida	0.127*	0.05	-0.011	0.816
i.k., saab aru	0.084	0.205	0.025	0.694
Üksikvanem	-0.004	0.956		
Muu riigi kodakondsus			-0.046	0.243
Kodakondsuseta			-0.076**	0.029
TA välismaine omanik	0.035	0.56	-0.046	0.313
TA avalik sektor	0.137*	0.08	-0.018	0.743
staaž TA juures	0.011***	0	0.01***	0
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük			0***	0
Mäetööstus	0***	0		
Töötlev tööstus	0.193	0.556	0.06	0.736
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	-0.186	0.373	0***	0
Ehitus	-0.128	0.638	0.245	0.514
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	0.222	0.483	0.112	0.596
Hotellid ja restoranid	0.123	0.718	0***	0
Veondus, laondus ja side	-0.007	0.981	0.106	0.657
Finantsvahendus	0.429	0.113		
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	0.354	0.242	0.16	0.554
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.274	0.395	-0.028	0.841

Haridus	0.452*	0.086	0.555*	0.062
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.255	0.428		
Muu tegevusala			0.008	0.962
Osaajaga töö	0.085	0.278	0.039	0.514
N		838		518
R ²		0,30		0,39

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtsusi.

Sõltuv muutuja: 1, kui töötaja töötab ISCO 1 või 2 ametikohal, 0, kui töötaja töötab muul ametikohal.

Tabel L2.12. Regressioon: juurdepääs ametikohtadele, eesti ja vähemusrahvustest töötajad, Tallinn

Muutuja	Eestlased		Vähemusrahvused	
	Marginaalne efekt	P> z	Marginaalne efekt	P> z
Naine	-0.15***	0	-0.071**	0.011
Vanus 15-19	-0.249***	0.001	-	-
Vanus 20-24	-0.132***	0.005	0.007	0.905
Vanus 25-29	-0.103**	0.01	0.034	0.473
Võrdlus: vanus 30-44				
Vanus 45-49	0.039	0.433	-0.043	0.157
Vanus 50-54	-0.096**	0.047	-0.007	0.829
Vanus 55-59	-0.033	0.553	0.043	0.39
Vanus 60-64	-0.129**	0.014	-0.045	0.245
Võrdlus: 2000				
2001	-0.102*	0.058	-0.043	0.311
2002	-0.126**	0.02	-0.06	0.142
2003	-0.11**	0.041	-0.004	0.94
2004	-0.108**	0.048	-0.038	0.403
2005	-0.109**	0.043	-0.051	0.225
2006	-0.144***	0.005	0.008	0.883
Abielus	0.07**	0.039	-0.002	0.953
16a laste arv	-0.006	0.794	0.069***	0.001
Põhiharidus	-0.202***	0		
Võrdlus: keskharidus				
Kõrgharidus	0.404***	0	0.363***	0
Sünniriik	0.19***	0.004	0.003	0.916
e.k. kodune keel			0.174*	0.066
e.k. suuline+kirjalik			0.123**	0.013
e.k., suudab rääkida			0.106**	0.036
e.k., saab aru			0.054	0.265
i.k. suuline+kirjalik	0.285***	0	0.021	0.589
i.k., suudab rääkida	0.18***	0	0.048	0.277
i.k., saab aru	0.146***	0.005	0.014	0.736
Üksikvanem	-0.022	0.786	-0.058	0.199
Muu riigi kodakondsus			-0.008	0.824
Kodakondsuseta			-0.046*	0.08
TA välismaine omanik	0.043	0.31	-0.054*	0.058
TA avalik sektor	0.046	0.426	-0.028	0.469
staaž TA juures	0.01***	0	0.008***	0
Võrdlus: Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus				
Kalapüük			0.216	0.571
Mäetööstus				
Töötlev tööstus	0.23	0.308	0.06	0.716
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	0.111	0.675	-0.057	0.619
Ehitus	0.249	0.271	0.066	0.721
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	0.302	0.163	0.172	0.441
Hotellid ja restoranid	0.091	0.709	-0.008	0.959
Veondus, laondus ja side	0.088	0.695	0.041	0.802
Finantsvahendus	0.427**	0.017		
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	0.428**	0.02	0.06	0.743

Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0.296	0.175	-0.07	0.408
Haridus	0.559***	0	0.514*	0.063
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.337	0.109	0.089	0.668
Muu tegevusala	0.332	0.113	-0.037	0.744
Osaajaga töö	0.072	0.221	0.027	0.61
N	1676		1053	
R ²	0,28		0,33	

* Marginaalsed efektid: koefitsient nt 0.15 näitab, et vastava selgitava muutuja muutus ühe ühiku võrra on seotud sõltuva muutuja suurenemisega 15%, eeldades kõigi teiste selgitavate muutujate keskväärtsi.

Sõltuv muutuja: 1, kui töötaja töötab ISCO 1 või 2 ametikohal, 0, kui töötaja töötab muul ametikohal.